

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS
PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUBLISHING CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Telephone Roosevelt 8500

Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Entered as second class matter March 7, 1914, at the Post Office of Chicago, Ill.
under the Act of March 8, 1879

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS
PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUBLISHING CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Telephone Roosevelt 8500

Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

VOL. X.

Kaina 3c

Chicago, Ill., Trečiadienis, Lapkričio-November 7 d., 1923

437

No. 263

Pogromai Berline tesiasi

Visuotinas streikas Lenkijoje

27 žmonės žuvo kasykloj

Siunčia reichswehrą Turingijon

Reichswehros šeimininkauja Turingijoj

Kardė naktinį pasiūmė savo žinion policiją. Žydų pogromai Berline tęsiasi.

BERLINAS, lapkričio 6. — Pagalios reichswehro kareiviai tapo pasiūsti į Turingiją. Bet pirmuoju jų aktu buvo įsakymas paleisti populiarią miliciją, kuri nebuvo sumobilizuota, nę apginkluota ir kurios nebuvo manoma mobilizuoti iki nebutų atėjus tikroji pavojaus valanda.

Galima dar tai teisinti, kad Stresemannas nori atimti iš Bavarijos nacionalistų pretekstą, kad jie nori „apvalyti Turingiją nuo raudonojo pavojaus“. Bet iš kitos pusės, Vokietijos respublika neteko paskutinės savanorės gynimo organizacijos. Net ir nedidelė Turingijos valstijos policija, susidedanti iš 1,000 policistų, liko atiduota reichswehro kareivių kontrolėn.

Žydų pogromai.

Vakarykštės riaušės prieš žydus, kurios tęsiasi ir šandie, turi aiškios politinės svarbos. Jos rodo, kad anti-semitizmas persimeta ir į darbininkų klėsą, kuri iki šiol buvo liūsa nuo tos ydos.

Nėra abejonės, kad minioj dalyvavo anti-semitų agitatoriai, kurie padėjo užpildinti žydus, plėsti jų namus ir sankrovas, nuplėšinėti nuo jų drabužius gatvėje, bet kartu tas apsiėmimas buvo labai umus.

Pereitą penktadienį išmokėta pirma pašalpa bedarbiams dolerinės paskolos pinigais. Gavę pašalpą bedarbiai liko apsupti burių spekuliatonų, kurie siūlėsi išimti naujuosius nežinamus pinigus į markes ir tai davinėjo didelės sumas pinigų. Daugelis paklausė ir dolerines išsimainė.

Išmainyk savo automobilį ant lofo ar namo.

Vasara praėjo, užėina ruduo, taipgi gavęs užtektinai smagu mo iš savo automobilio dabar rasi naudingą išmainyti jį ant lofo, ant kurio gal kitą pavasarį pasistatysi namą. Arba gal tuoj išmainysi savo automobilį ant bungalov. Paskelbk apie tai Naujienose. Čia tavo paskelbimą pamatys žmogus, kurs ištroškęs gauti automobilį, ir jį suėsis ir padarysite jį abiem pageidaujamą mainą.

Visuotinis darbininkų streikas Lenkijoje

Valdžia bando streiką sulaužyti, bet jai nevyksta.

BERLINAS, lapkr. 5. — Lenkų Socialistų Partija ir Darbininkų Profesinių Sąjungų Susivienijimas paskelbė visoj Lenkijoje generalinį streiką. Streikas paskelbta tuo tikslu, kad privertus lenkų valdžia paliauti persekiojamą gelžkelių darbininkų Krokuvoj. Valdžia griebiasi visų priemonių, kad tą visuotiną streiką sulaužius, bet kol kas be pasekmių.

27 angliakasiai žuvo eksplozijoje

Jų lavonai išimti iš kasyklos. Bet gal yra ir daugiau žuvusių.

PITTSBURG, Pa., lapkr. 6. — Jungt. Valstijų kasyklų biuro viršininkai gavo žinių nuo savo atstovų, kad 27 angliakasių lavonai jau tapo išimti iš Glen Roders kasyklos, Wyoming paviete, West Virginijoje. Eksplozija toje kasykloje uždarė 31 angliakasi. Likusių keturių žmonių nesurandama, bet manoma, kad ir jie yra žuvę.

80 bilionų markių duonos kepalėlis

Ir tai papiginta kaina. Berlio sankrovos plėšiamos. Siunčia reichswehrą prieš Bavarijos reacionierius.

BERLINAS, lapkr. 6. — Plėšimas maisto ir drabužių sankrovų tęsiasi per visą vakarį šiauriniame Berline, o turčių distrikte automobiliai buvo stabdomi ir esantys juose žmonės apilėšiami. Kaina duonos liko nustatyta po 80,000,000,000 markių už kepaluką. Vakarių už duonos kepaluką buvo imama net 140,000,000,000 markių. Birža paaukojo šelpimo fondan \$70,000.

Manydama, kad duona yra svarbesnė negu politika, Vokietijos viešoji nuomonė pradeda krypti prie nacionalinės diktatūros — vieno žmogaus ar nedidelio direktorato, kuris turėtų teisę bausti pėnagaudas ir priversti ukininkus gabenti miestan maisto produktus.

Siunčia reichswehrą Turingijon.

Sujudusi delei pavojingos padėties, susidarėjusios delei Bavarijos nacionalistų karinių prisirengimų palei Turingijos-Bavarijos rubežių, centralinė valdžia pasiuntė tris Baden reichswehro pulkus į Turingiją. Tie kareiviai užims pozicijas užpakaly Turingijos policijos ir jiems yra įsakyta priešintis iki pastaros kiekvienai Bavarijos juodasimčių bandų bandymui veržtis priekyn.

Valdžia taipjau išleis atsiskimą į visus respublikonius, kviečiantį juos būti prisirengusius ginti respubliką.

Gal ryto pradės puolimą.

Tvirtinama, kad kancleriu Stresemannui galutinai pranešta, jog nacionalistų sukilimas prasidės ketvirtadienį, penktminėse respublikos suktutėse.

Apskaitoma, kad dydis nerreguliarinių bandų palei Bavarijos-Turingijos rubežių siekia nuo 5,000 iki 10,000 žmonių. Nacionalistai yra po vyriausia komanda kapt. Erhardto, kuris vadovavo Kappo sukilimui. Taipjau tvirtinama, kad užpakaly viso judėjimo stovi gen. Ludendorff.

Municho žinia sako, kad gen. Ludendorff įsākė Bavarijos fašistų vadovui Hitleriui sustoti priešintis Bavarijos diktatoriui Kahr.

Kviečiasi ministerijon.

LONDONAS, lapkr. 6. — Duisburgo burgomeistras (miesto mayoras) Jarres liko pakviestas užimti vidaus reikalų ministerio vietą Stresemanno kabinete. Pirmiau tą vietą laikė socialistas.

Thyssen uždarys dirbtuves

MULHEIM, Vokietijoje, lapkr. 6. — Visos Augusto Thysseno dirbtuvės, jų tarpe didelės geležies liejyklos Mulheime ir Hamborne, užsidarys sekamą šeštadienį. Thyssenas, kuris yra apie 80 m. amžiaus, yra griežtas priešininkas kooperavimo su belgais ir francuzais.

(Visos šios dirbtuvės yra okupuotame krašte).

Žemė nuslinkusi Japonijoje

Žemės paviršius nusileidęs keturias pėdas, kas ir pagimdė žemės drebėjimą, sako mokėlininkas.

HONOLULU, lapkr. 6. — Vulkanologas Thomas A. Jaggar, vedėjas Hawaii vulkaninės observatorijos, kuris nesenai sugrįžo iš Japonijos, kur tyrinėjo buvusį žemės drebėjimą, sako, kad nesenai buvęs žemės drebėjimas Japonijoje, kuris pridarė baisių nuostolių, įvyko delei žemės plutos nusileidimo toje vietoje keturias pėdas. Tas žemės nuslinkimas pasidaręs delei veikimo ugniakalnio (vulkano) ant Ošima salos, netoli Yokohamos.

Jaggar apskaito, kad toje nelaimėje žuvo 400,000 žmonių ir nuostoliai siekia \$8,000,000,000. Delei pasidariusių žemės konvulsijų, vietomis salos susijungė, o kitur persimainė jų gilumas.

Anglija neužilgo susilauks rinkimų

Parlamento rinkimai įvyksį sausio mėnesį.

LONDONAS, lapkr. 6. — Atstovų buto konservatyvai nariai gavo išpėjimą, kad jie prisirengtų prie visuotinių rinkimų ne vėliau kaip paskutinę savaitę sausio mėnesį. Niekurie atstovai, kuriuos nesenai išrinkta ir kurie neišbuvo parlamente metų laiko, protestuoja prieš naujus rinkimus, nes jų išrinkimas ir taip jiems labai brangiai kainavo.

Dabar ir kitos partijos jau pradeda rengtis prie rinkimų kampanijos.

Plėšia Berlio žydų sankrovas

LONDONAS, lapkr. 5. — Iš Berlio pranešama, kad šį rytą padaryta daug puolimų ant sankrovų įvairiose miesto dalyse, įskaitant ir turčių distriktą. Daugiausia buvo plėšiamos žydų sankrovos ir tas verčia manyti, kad šis puolimas ant žydų sankrovų buvo iškalno suplenkuotas.

Nušovė ku kluxų vadovą

ATLANTA, Ga., lapkr. 6. — Philip E. Fox iš Dallas, Tex., Ku Klux Klano propagandistas, nušovė to klano Simmons frakcijos advokatą W. S. Coburn pastarojo raštinėj. Jis įėjo raštinę ir netaręs nė vieno žodžio pradėjo į Coburną šaudyti.

Fox liko apkaltintas už žmogžudystę. Fox sakosi, kad jis tai padaręs tikslu apginti savo garbę, nes Coburn rengėsi paskelbti dokumentus apie Fox blogus darbelius.

PINIGŲ KURSAS

Vakar, lapkričio 6 d., užsienio pinigų ne mažiau kaip už 25,000 dolerių bankų buvo skaitoma Amerikos pinigais šitaip:

Anglijos 1 sv. sterlingų	\$4.50
Austrijos 100,000 kronų	\$1.45
Belgijos 100 frankų	\$4.97
Danijos 100 markių	\$17.07
Finų 100 markių	\$2.70
Italijos 100 lirų	\$4.46
Prancijos 100 frankų	\$5.76
Lietuvos 100 Litų	\$10.06
Lenkų 100,000 markių	...
Norvegijos 100 kronų	\$14.90
Olandų 100 kronų	\$38.71
Švedijos 100 kronų	\$26.30
Šveicarijos 100 frankų	\$17.77

Amerika nesiskubins šelpiti Vokietiją

Vokietijos šelpimas turės palaukti kongreso susirinkimo, mano prezidentas Coolidge.

WASHINGTON, lapkr. 6. — Prezidentas Coolidge mano, kad vykinimas programo Vokietijos gyventojų šelpimui turėtų palaukti kongreso susirinkimo.

Prezidentas Coolidge apsilankantiems baltajame name sakė, kad negalima tikėtis išrišti kontribucijos klausimą į kelias valandas ir todėl ragino visus būti kantriais, nes tokio svarbaus klausimo išrišimas ims nemažai laiko. Jungt. Valstijų nusistatymas nesąs persimainęs.

Prezidentas sako, kad Jungt. Valstijos yra pasiryžusios išpildyti savo obligacijas duoti geriausį patarimą Europai. Jeigu Europa sutiks išklausti ir pildyti patarimus, tai Amerika stengsis pagelbėti, bet Europa nepanorės klausyti, tai Jungt. Valstijos nieko daugiau negalės padaryti.

Amerika pageidauja, kad būtų pilnai iširtas Vokietijos nuojegumas mokėti kontribuciją dar ir delto, kad ji yra gavusi žinių, kad niekurioms Vokietijos dalims grėsia badas. Prezidentas mano, kad Amerika turės šelpiti Vokietijos gyventojus per visą šią žiemą ir galbut iki ateinančio derliaus.

Prancijos ambasadorius Jusserand šiandie apsilankė pas prezidentą Coolidge ir kalbėjosi su juo apie pusvalandį laiko. Manoma, kad tarp Amerikos ir Prancijos valdžių eina apsimainymas nuomonėmis del projektuojamos ekspertų konferencijos. Prancijai vis sunkiau darosi išlaikyti savo poziciją, kadangi Anglija, Italija ir Belgija atsisakė ją paremti ir sutiko, kad tyrinėjimai būtų pilni, tuo paliekant vieną Pranciją prišimti atsakomybę už nepasisekimą naujų pastangų išrišti kontribucijos klausimą.

Leido kronprincui sugrįšti

BERLINAS, lapkr. 6. — Vokietijos valdžia formalinai leido buvusiam kronprincui Friedrich Wilhelm (vyriausiam kaizerio sunui), kuris dabar gyvena ištremime ant Holandijos salos, sugrįšti į Vokietiją ir kaip privatiniam piliečiui apsigyventi savo dvare Silezijoje. Ex-kronprincas prisžadėjo nesimaišyti į politiką. Yra slepiama kai kas jo sugrįžimo, bet manoma, kad sugrįžimas tapo atidėtas.

Separatistai apleido Cologne

COLOGNE, lapkr. 6. — Pareinio separatistai pilnai užbaigė savo evakuaciją Cologne apygardos, kurią laiko okupavę Anglijos kareiviai.

KETURI VAIKAI SUDEGĖ.

EDMONTON, Alberta, lapkr. 6. — Keturi vaikai sudegė ir vienas labai apdegė gaisrui suinaikinus trijų augstų apartamentinį namą.

Chinija priešinasi Francijai

Atsisako mokėti bokserių kontribuciją auksu. Francija gali užgriebti Chinijos portą.

PEKINAS, lapkr. 6. — Išrodo, kad Chinija yra nusisprendusi nutraukti ryšius su Francija del bokserių kontribucijos, kurią Francija nori gauti auksu. Jei tai įvyks, Francija gali paskelbti sutartį neišpildytą ir neveikiančią ir užgriebti kurį nors Chinijos portą, veikiausia Shanghai.

Chinija pranešė, kad ji nebedepozituos druskos muitų į Prancijos bankus, kas gali priversti prie to, kad Francija užgriebs muitines. Kitos šalys bando prikalbinti Chiniją nusileisti.

Chinijos finansai yra amžinai suirę. Visiems valdininkams, kareiviams ir policijai algos nemokėtos nuo kelių mėnesių iki daugiau metų laiko ir jie rengiasi streikuoti.

500 kalinių tęsia bado streiką

DUBLINAS, Airijoje, lapkr. 6. — Škaičius badaujančių kalinių Airijos kalėjimuose sumažėjo iki 500. Sumažėjimas pasidaręs valdžiai paskelbus, kad respublikonų vadovas Eamonn de Valera visai nedalyvauja kalinių bado streike.

Karališkos vestuvės.

LONDONAS, lapkr. 4. — Londone vakar apsidėdė Švedijos sosto įpėdinis kronprincas Gustavas su Anglijos karaliaus pussesere Louise Mountbatten. Vestuvėse dalyvavo Anglijos ir Švedijos karaliai, keturios karalienės ir daugybė princų ir princesų.

ATHENAI, lapkr. 6. — Oficialiniai paskelbta, kad Graikijos užsienio reikalų ministris Alexandris rezignavo. Betgi jis tuojaus tapo paskirtas Graikijos nariu kontribucijos komisijoje, kadangi iki šiol buvęs Graikijos narys toje komisijoje rezignavo.

5,200 salinų užsidarė

CHICAGO. — Iš 6,000 salinų, kurie buvo prieš mayorui Dever pradedant kampaniją prieš salinuos, dabar yra atdaryti tik apie 800 salinų. Visi kiti gi salinai arba liko uždaryti atėjimui jiems laisnių, arba patys užsidarė, kad nepažudžius laisnių ir kad vėl galėjus atsidaryti patogiu laiku. Tie gi 800 salinų, ką tebėra atdaryti, irgi laikosi tik kaip ant vištos kojos, nes nuolatos yra dabojami policijos ir prohibicijos agentų. Daugelis kavinių ir kabaretų patys apjieško atsilankančius žmones, kad jie neatsineštų degtinės kišenutose.

Pakviesia Venizelos buti "arbitratorium"

KONSTANTINOPOLIS, lapkr. 6. — Iš Atenų pranešama, kad buvęs Graikijos premieras Venizelos busias pakviestas buti arbitratorium dabartinįj kėbluoj padėty, susidariusioj delei svarstymų apie Graikijos valdžios formą.

Indionai badauja

Daugelis mirsią badu, jei nebusią laiku sušelpti.

MINNEAPOLIS, Minn., lapkr. 6. — Indionas kun. Philip Gordon sako, kad jei jie nebus laiku sušelpti, daugelis čipėva indionų Minnesota ir Wisconsin rezervacijose turės mirti badu.

MELBOURNE, Australijoje, lapkr. 6. — Pasamdyta 7,600 specialinių konstabelių citi pareigas streikuojančios policijos. Betgi nuolatos ištinka riaušių ir sankrovos didžiosiose gatvėse užsibarikadavo, kad ir jas riaušininkai neapipultų.

ORAS

SIANDIE — giedra; nedidelė permaina temperaturoje. Saulė teka 6:29 val., leidžiasi 4:28 val. Mėnuo teka 5 valandą ryto.

Kad Dar Prieš Kalėdas Gautų Lietuvoj Pinigus-

Taigi, kad dar prieš Kalėdas giminės Lietuvoje gautų nuo jūsų pinigų ir galėtų žmoniškai prisirengti prie Kalėdų švenčių, pasiūskite jiems pinigų dabar. Tas jums dar geriausias, kada jūs patys dabar dar neleidžiate pinigų savo Kalėdoms čionai. Tegul jūsų dovana suteiks jūsų giminėms tikrą malonumą ateidamą į laiką.

Siųsdami per Naujienas pinigus Lietuvon, visuomet busite tikri, kad jūsų pinigai nueis greitai, į laiką. Pinigai Lietuvon iš Naujienų išeina ne vėliau kaip per 24 valandas po jų pridavimo. Naujienų patarnavimas yra žinomas dvejetui dešėtkų tukstančių Amerikos lietuvių kaip geriausias, greičiausias ir teisingiausias.

— Siųskit per Naujienas pinigus Lietuvon.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St.,

Chicago, Ill.

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje ir lietuviai bolševikai.

Rašo Nebejaunas SLA. Narys

Abejoju, ar Suvienytose Valstijose rastųsi apšviestus lietuvius, kuris nežinotų, kas tai yra Susivienijimas Lietuvių Amerikoje. Gal tukstančiai šį straipsnėlį skaitančių tuojaus prisimins, jog tai kalbama apie organizaciją, kuri ir jiems nekartą ligos ar mirties nelaimėje pagelbėjo: sergančiam suteikė pašalpos, mirus šeimos nariui užmokėjo pomirtinę. Žodžiu, tuojaus šmestelės mintis, jog tai kalbama apie lietuvių garbingą organizaciją, Susivienijimą Lietuvių Amerikoje.

Trumputė SLA. Istorija.

Istorija šios organizacijos yra įdomi ir ilga. Apie tai čia tik keliais ruožais prisiminsiu. Pažymėsiu tik, kad Susivienijimas Lietuvių Amerikoje gyvuoja jau ketvirtą dešimtį metų. Tuo laikotarpiu atliko daug lietuvių kultūros darbų, tarpe kurių minėtini: leido knygas, rengė įvairias prakalbas, pasikaitas, teikė pašalpos mokiniams, politiškais lietuvių prasikaltėliams ir šiandien dar tebeduoda pašalpą mirusių šeimynoms, moka, ligoje pašalpą ir gelbsti našles bei našlaičius.

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje savo laiku buvo grynai lietuvių tautinė organizacija. Ji tais tikslais, didžiojoje, suorganizuota ir auklėta. Jos organizavimu ir auklėjimu užsiėmė žmonės, kuriems rūpėjo grynai Lietuvos ir čia gyvenančių lietuvių reikalai. Ir nemažai tuomai pasidarbuota. Nemažai pagelbėta ir spaudos atgavime ir pirmoje Rusijos revoliucijoje, ir dau-

gely kitų svarbių Lietuvos ir Amerikos veikty darbų.

Nemažai ir vargų pergyven-ta. Matyta šilto ir šalto. Buta čia visokių nesusipratimų vi-dujiniame organizacijos gyve-nime. Vėliau išsivysčius dviem elementam — lietu-viams karšties katalikams — Susivienijimas skilo į dvi dali: Susivienijimą Lietuvių Ameri-koje ir Susivienijimą Amerikos Lietuvių Rymo Katalikų.

Ivykus šiam skilimui, Susi-vienijimas Lietuvių Ameriko-je liko grynai progresyvių lie-tuvių organu. Kiekvienas jos narys užjautė Lietuvos reika-lams, kiekvienas buvo laisvų pažvalgų žmogus. (Nors, tei-sybje pasakyti reikia, kad da-bar, ir seniau Susivienijimas nedisciplinuoja savo narių pa-žvalgų: buv kuo tu tik nori, bi tik užsimokėjo duokles, pil-dai organizacijos įstatymus — gali būti SLA. nariu). Galop, betgi, Susivienijimas valdiškai priversta tapti išimtinai frater-nale arba apdraudus organiza-cija.

Permainius savo organizaty-vius pamatus, SLA. dar daug ko pergyveno. Turėjo ir neda-teklių, daug nesmagumų paty-rė, kol gavo teises nekuriose S. V. valstijose egzistuoti. Buvo kai kada dar ir savitarpinių nesusipratimų bei kivirčių.

Vienok, pagalios SLA. tvir-tai nusistovėjo ir ėmėsi pasto-vaus apdraudus darbo.

Tai sekėsi ir vyko kol—

Užėjo Naujas, Neramus Elementas.

Privisus visur, kaip lygiai ir pas lietuvių naujo, vėjus gat-

dančio elemento-bolševikų, ir Susivienijimas jų keletas įlin-do. Ir tenai jie atėjo neieško-dami pomirtinės pagalbos. Jiems nerupėjo gauti ligoje pa-šalpą. Jie tenai atėjo tik su savais išrokavimais, savais ti-kslais, butent "gręžti iš vi-daus". Jų noru, mat, buvo ir dabar juo labiau yra pasipel-nyti tuo, ką sekmingai ar per vargus pavyko geros valios, gerų norų lietuviams sukopti. O kad tai atsiekus, reikia juk ilisti į organizaciją ir jos cent-rą ir tenai pradėti nusistatytas darbas.

Ta mintis pas jutos jau ne šiandien gludi.

Jau keliuose SLA. Pildomo-sios Tarybos rinkimuose jie dėjo visas pastangas, kad kaip nors keletą ar bent vieną savo žmonių SLA. valdybą įsta-čius. Ir to delei jie varė įvai-riausius vajus: agitavo savo laikraščiuose, prakalbose, tarp pažįstamų, draugų ir visais ki-tais būdais.

Bet kol kas jiems tai atsiek-ti nepavyko.

Ačiū geros valios lietuviams, bolševikų dar nė vieno SLA. centre nėra.

(Bus daugiau)

Siandie Parapijos Baliaus

Liet. Tautiškos Bažnyčios Svet.

35 ir Union gatvių

Pradžia 7:30 val. vak.

Įžanga 35c.

Visus kviečia atsilankyti ant šio gražaus Baliaus. Muzika kuogeriausia p. Bartkaus.

Komitetas.

Tel. Boulevard 1545

TOWN OF LAKE KVIETKINYČIA

M. S. Petravičia, Savininkas

Parupiname kvietkas del visokių atsitikimų

Labai greitai

1551 West 46th Street

Ofiso Telefonas Central 4104

DR. H. A. BROAD

Buto Telefonas Armitage 3209

VIDURMIESČIO SPECIALISTAS

Apskrita Chirurgija (operacijos) ir Motery Ligos. 7 West Madison Street, kamb. 1202. Kampas State gatvės. Ofiso valandos: Nuo 3 iki 5 po pietų ir pagal sutarimą.

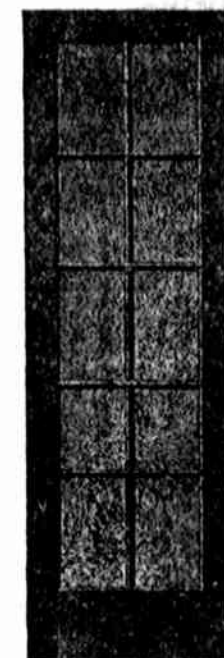
SPECIALIS PASKELBIMAS MUSŲ SKAITYTOJAMS

The "Douglas Products Company" kurių apskelbimas telpa žemiau, yra pirmutinė lietuvių lentų ir medžio materijolo išdirbystė. Savininkas M. W. Douglas, kalba lietuviškai ir maloniai sutiks visus žmonės asmeniškai kurie nori pirkti namų materijolą visokių rūšių.

Del jūsų parankumo mes laikome atdarą krautuvę iki 9 val. vakare utarninkais, ket-vergais ir subatomis. Kitomis dienomis atda-ra iki 7 valandai vakare.

Uždaryta nedėdieniais.

PUIKIOS FRANCUIZISKOS DURYS DEL NAMŲ ARBA KVIETKINYČIŲ

No. D-109

GERUMAS MATERIJOLAS ir DARBAS

Durys 2-0 platumo
Turi dešimt langųčių

Durys 2-6 ar platesnės

Turi penkiolika
langųčių

No. D-110

AIŠKI BALTA PUŠIS

Stako miera	Storumas	Atdara	Gla.	Plais	Bevel
			D.S.	Plate	Plate
2-0 x 6-8	1 1/2	\$ 7.95	\$10.20	\$17.40	\$23.50
2-0 x 7-0	1 1/2	8.53	10.55	18.06	24.33
2-6 x 6-8	1 1/2	9.81	13.41	23.80	33.19
2-6 x 7-0	1 1/2	10.33	13.93	24.39	33.77
2-0 x 6-8	1 1/2	10.50	12.54	20.12	26.93
2-0 x 7-0	1 1/2	11.22	13.54	20.88	27.12
2-6 x 6-8	1 1/2	13.00	16.60	27.18	36.56
2-6 x 7-0	1 1/2	13.60	17.20	27.83	37.22
2-8 x 6-8	1 1/2	13.40	17.00	27.61	37.00

VENEERED BERŽAS

2-0 x 6-8	1 1/2	\$10.80	\$13.00	\$20.00	\$26.40
2-0 x 7-0	1 1/2	11.54	13.86	20.94	27.20
2-6 x 6-8	1 1/2	12.95	16.55	26.82	36.21
2-6 x 7-0	1 1/2	13.62	17.22	27.57	36.95

VENEERED PLAIN ARŽUOLAS

2-0 x 6-8	1 1/2	\$12.40	\$14.80	\$22.00	\$28.50
2-0 x 7-0	1 1/2	13.39	15.71	22.99	29.24
2-6 x 6-8	1 1/2	15.09	18.69	29.17	38.56
2-6 x 7-0	1 1/2	15.98	19.58	30.15	39.53

Del specialių mierų rašykite arba telefonuokite del kainų

ASTRAGAL NO. D-111

Francuiziskos durys visuomet vartojamos poromis kaip kada su vienu astragal tarpe. Del suveriamų durų No. D-111 yra vartojama.

Rabbeted 1 1/2 arba 1 1/2 — ne daugiau 7-0 augštumo.

Baltos Pušies, \$1.25. Beržo, \$1.75. Aržuolo, \$1.80.

DOUGLAS PRODUCTS COMPANY

"Geresnis Lumberis ir Millwork pigiau"

2510-16 Archer Ave., netoli Halsted St.

Phone Victory 5273

DOVIERNASTIS

(Ingaliuojimai)

Taipgi kiti Reikalai ir Provos Lietuvoje

Jeigu kam reikia padaryti do-viernastis vedimui reikalų ir pro-vų Lietuvoje, jei reikia padaryti pirkimo ir pardavimo aktus kas-link nuosavybės Lietuvoje, ar kokius kitus dokumentus, tegul kreipiasi į Naujienų ofisą, kur visi tokie dalykai atliekami su pilnu žinojimu, stropiai, greitai ir už pigiausią kainą.

Taip-jau jeigu kas turi vedi-mui provų arba bylų Lietuvos teismuose, tegul keripiasi į Nau-jienų ofisą, nes iš čia pavedame Lietuvos bylas savo korespon-dentams advokatams Lietuvoje, kiekviename atsitikime paskiria-me bylas geriausiems savo daly-ko žinovams.

NAUJIENOS
Teisių Skyrius

1739 So. Halsted St.
Chicago, Ill.

NORĖDAMI

PIRKTI, PARDUOTI AR MAI-NYTI VISADOS KREIPKITES PAS MUS. TAS JUMS BUS ANT NAUDOS.

S. L. FABIONAS CO.

809 W. 35th St., Chicago

Tel. Boulevard 0611 ir 0774

PADAROM PIRKIMO IR PAR-DAVIMO RAŠTUS.

Pasekmingai siunčiam pinigų ir

Parduodam Laivakortes.

K. GUGIS ADVOKATAS

Miesto ofisai

127 N. Dearborn St., Room 111-13

Tel. Central 4411. Val. nuo 9-6

Gyvenimo vieta:

3323 So. Halsted St.

Tel.: Boulevard 1310

Valandos: nuo 6 iki 8 v. v. kiek-

vieną vakarą, išskyrus ketvergą.

Nedėliomis nuo 9 iki 12 ryto.

JOHN KUCHINSKAS

LIEUVIS ADVOKATAS

2221 W. 22nd St., arti Leavitt St.

Telephonas Canal 2552

Valandos: 9 ryto iki 9 vakare. Se-

redoj ir Pėtnyčio nuo 9 r. iki 6 v.

Veda visokias bylas visuose tei-

smuose. Egzaminuoja Abstraktus

ir padirba visokius Dokumentus,

perkant arba parduodant Lotu-

Namus, Farmas ir Biznius. Skoli-

na Pinigus ant pirmo morgičiaus

lengvomis išlygomis.

Tel. Dearborn 9057

A. A. SLAKIS

ADVOKATAS

Ofisas vidurmiestyj:

Room 1726

CHICAGO TEMPLE BLDG.

77 W. Washington St.

Cor. Washington & Clark

Namų Tel.: Hyde Park 3395

S. W. BANES, Advokatas

Val.: 9 A. M. iki 5 P. M.

1311 Recter Building

79 West Monroe Street, Chicago.

Phone Central 2560

Rez. 3203 So. Halsted St.

Yards 1015. Val.: 6 iki 9 val.

J. P. WAITCHES

LAWYER Lietuvis Advokatas

Dienomis Room 514-516

127 N. Dearborn St.

Telephone Randolph 5584

Vakaraist: 10736 So. Wabash Ave.

Tel.: Pullman 6377.

V. W. RUTKAUSKAS

Advokatas

29 So. La Salle St. Room 530

Tel. Central 6390

Vak. 3223 S. Halsted St., Chicago.

Tel. Yards 4681

Tel. Lafayette 4223

Plumbing, Heating

Kaip lietuvis, lietuviams visados

patarnauju kuogeriausiai

M. Yuška

3223 W. 38th St., Chicago, Ill.

Overkautai

2 kelnų siutai

Vyrams, vaikinams ir

vaikams

Mūsų pigi randa ir mažos išlaidos pa-

daro galimu sutaupyti jums nuo

\$5 iki \$25

ant jūsų siuto arba overkauto. Mes

turime visokio materijolo kokio jūs

tik norite, vienodų spalvų ir vėliau-

sių stylių.

Visi stiliai, spalvos ir mēros.

Siutai ir overkautai \$18.50

ir augščiau

Vaikų siutai ir overkautai \$8.50

ir augščiau

S. GORDON,

739 W. 14th St.

Pirmos durys į rytus nuo Halsted St.

prie 14 St.

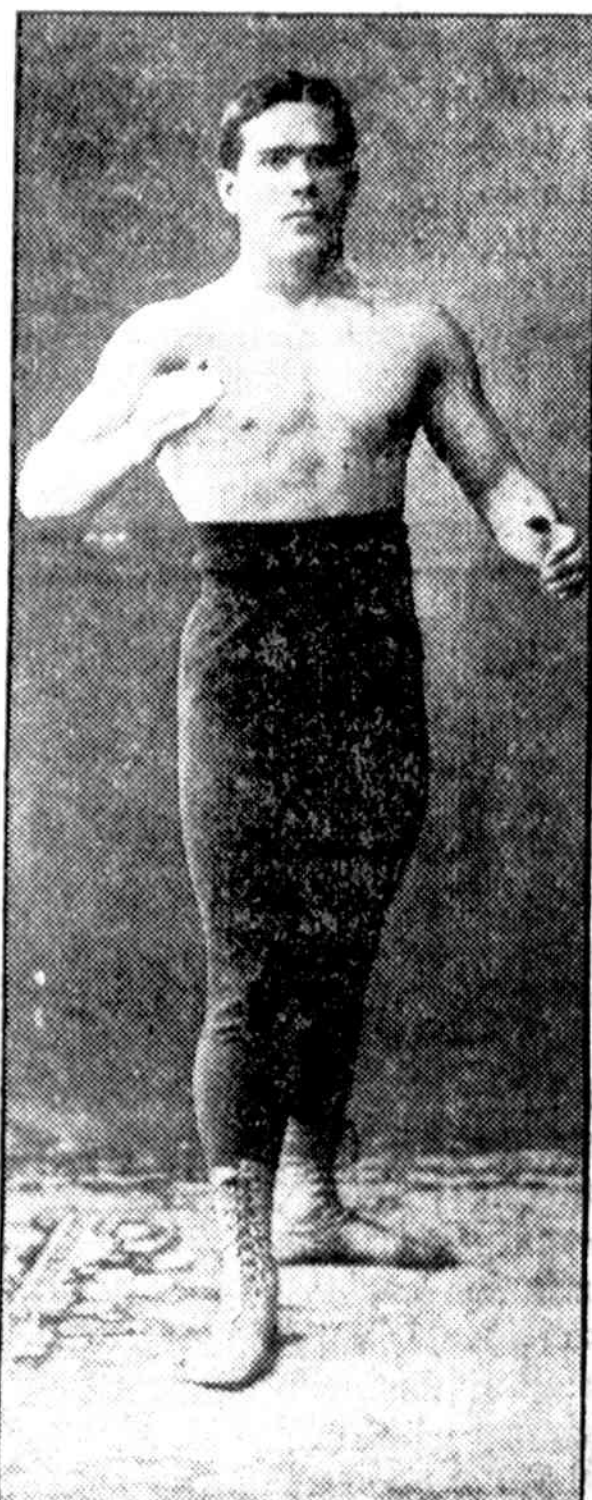
Atdara kasdien nuo 8 ryto iki 9 vak.

Subatomis nuo 8 ryto iki 10 vakare.

Nedėlioj nuo 8 iki 5 vakare.

Garsinkitės Naujienose

POZELOS RISTYNES

KAROLIS POŽELA

PANEDĖLYJE

Lapkričio-Nov. 12, 1923

ŠV. JURGIO PARAP. SVET.

32nd Place ir Auburn Avenue

Pradžia 8:15 val. vakare.

K. Požela su J. Bancevičiu

Europos Čempionas

Amerikos Čempionas

Otto Prapotnick su Pete Zbyško

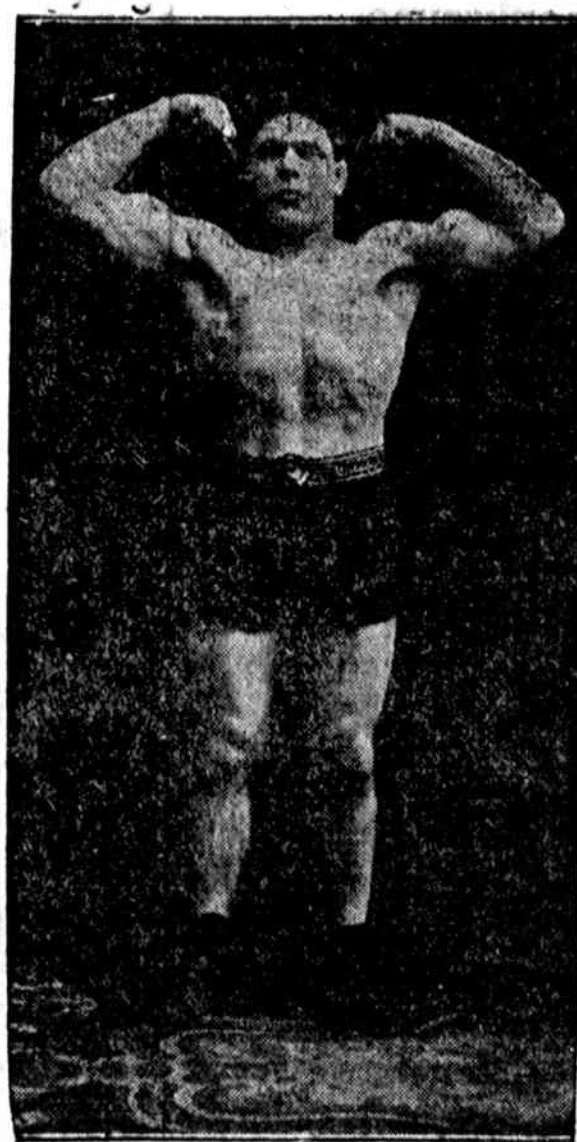
Čekų Čempionas

Lenkų Čempionas

Dom. Dudinskas su Bilu Glazausku

Lietuvių Čempionas

Druuolis iš Moline, Ill.

J. BANCEVIČIUS

VISOS POROS IKI GALUTINAI PERGALEI

Įžanga: 50c, \$1, \$2, \$3 ir \$4

Apart ristynių dar p. Požela atvaizdins "PEKLOS KALVĖ" ir "PIANAS ANT KRUTINĖS".

Ant savo krutinės laikys priekalą 12 pudų; kurį du kalviai su dideliais kujais kals.

Pianą uždės ant krutinės ir pianistas jį skambins.

VISUS KVIEČIA KOMITETAS.

MUSŲ MOTERIMS

Veda Dora Vilkieš

Kaip ir ką virti

Saldūs burokėliai

Sriuba verdama visai kaip barščiai; kas nori atmainos, gali bile kokių daržovių sudėti, bet sriubą išvirinus gerai su mėsą pridėti smulkiai supiaustytų virintų ar pečiuojų keptų burokėlių, pavirinti pakol sriuba pasidarys dražiai raudona ir gardžiai saldi ir duoti stalan.

Norint galima pridėti rugščių smetanos.

Airių šutiny

2 svaru avienos, 4 svarus bulvių (2 kvortas); 1 didelis svogūnas, druskos ir pipirų pagal skonį. Nulupk ir supiaustyk bulves ir riekutes. Sukapok svogūną ir supiaustyk mėsą į mažus šmotelius. Atausk apacią puodą, ir uždėk eilę bulvių, truputį svogūnų ir eilę mėsos. Apiberk truputį druskos ir pipirų. Tada vėl uždėk eilę bulvių, mėsos ir taip toliau iki viskas bus sudėta. Galutinai užpilk 2 puodukų šilto vandens. Uždėk puodą ir virk apie 2 valandas.

Mušti veršio kotletai (saute)

Jeigu nori turėti gerus kotletus, tai turi paimti del kiekvieno kotleto mėsos nuo trijų šonkaulių. Du šonkaulius išpjauk, o trečią palik. Tą mėsą gerai išmušus pasudyk ir ant karštos patelės padėjus truputį taukų arba sviesto iškepk. Ne kepk per ilgai, kad mėsa nesudžiūtų.

Tuos kotletus gali valgyti su daržovėmis, salotomis ir bulvėmis.

Pomirodai su bulvėmis

Del 6 arba 8 ypatų reikia paimti 10–12 prinokusių pomidorų. Nuplauk juos ir virk pakol iš jų pasidarys košė — tą košę pertrink per kaštuvą. Atskyrime puode išvirk 10 bulvių. Tas bulves ištrink gerai su ¼ svaro sviesto, vienu šaukštuku druskos, truputį pipirų. Tą košę sumaišyk su iškoštais pomidorais, pridėk 3 kiaušinius ir gerai viską išmaišyk. Sudėk į formą (puodą) aptepk sviestu ir apibaršcius sausainiais kepk pečiuje 15 minučių. Vietoj bulvių paduok į stalą su virtais ryžiais.

Salotos iš šaltų bulvių

Paimk išvirtas, bet šaltas bulves, supjaustyk gražiai plokniu riekelėmis, įpilk acto (jeigu actas per tvirtas, papildk vandens), alyvos, druskos, saldžiųjų pipirų. Jeigu nori gali įdėti smulkiai supiaustytų svogūnų ir kietai išvirtų kiaušinių.

Paduodant į stalą apibarstyk smulkiai sukaptom petruškėmis.

Obuoliai su plaktais kiaušiniiais

Iškepk 8–10 obuolių; tuos obuolius pertrink per koštuvą. Sumaišyk su cukrum, del smulko įdėk citrinos skurėlių arba cinamono.

Iš to mišinio padaryk piramidą (kupetą), sudėjus į ant torielkos. Suplak 2–3 kiaušinio baltinius ir jus sumaišyk su cukru (powdered sugar).

Tais suplaktais kiaušinio baltiniais pagražink tą piramidą. Gali padaryti juostelės arba ratukus. Apipilk su smulkiu cukrum (powdered sugar) ir padėk į pečių keletai minutų. Paduok į stalą su bile piragais.

Meilės mazgai

Pusę svaro miltų, 5 tryniai, ¼ svaro labai smulkaus cukro (powdered sugar), nutrink luobą nuo citrino arba apelsino (orange), įpilk truputį saldžiosios grietinės arba pieno — gerai viską sumaišyk ir padėk į šaltą vietą ant vienos valandos. Paskui tą tešlą iškočiok ½ colio storumu, supjaustyk į šmotelius 2 pirštų platumo, perpjauk per vidurį ir užmegsk mazgą. Virk skartuose taukuose. Išėmus iš puodo sudėk ant baltos popierės, paskui apibarstyk cukrum su vanila.

Be kiaušinių, be sviesto ir be pieno pyragas

BE KIAUŠINIŲ, BE SVIESTO IR BE PIENO PYRAGAS.
2 puodukų cukraus
2 puodukų vandens
1 didelį šaukštą taukų
3 šaukštukus cinamono
3 šaukštukus cinamono
½ šaukštuko druskos
1 skrynūtę (arba 2 puodukų) besėklių rozinkų
3 puodukų miltų (pastry flour)
1 kaupinę šaukštuką balingą soda.

Sumaišyk cukrų, sodą, vandenį, taukus, cinamonus ir rozinkas. Uždėk ant ugnies ir virk 5 minutes. Nuimk nuo pečiaus ir leis atšalti. Imaišyk miltus išsijotus kartu su balingą soda. Įtiesk įtrauktą popierą dvi blėtas; supilk mišinį ir kepk vidutiniai karštame pečiuje.

Seimininkėms patarimai

Paduodant mėsą į stalą gerai yra paduoti ką gražiai — galima padabinti salotų lapais, morkom, burokais, citrinos riekelėmis arba agurkais.

Jeigu sunku bus suplakti saldžią grietinę, pridėk baltiną nuo vieno kiaušinio.

Netik actas įpiltas į šaltą vandenį, bet ir keletą šmotelių cukraus sumaišyti su šaltu vandeniu neduos baltam šilkui pagelsti.

Šepetį, kuriuo šukuoji savo plaukus turi labai švariai užvalyti. Kad geriau jį išvalyti, gali įpilti į vandenį truputį amonijos.

Neščioms moterims

Jei norite, kad jus pačios ir jūsų kūdikiai būtų sveiki, tai laikykitės neščių budamos šių patarimų.

1. Negerkit nė alaus, nė degtinės, ne likerų, nė vyno. Nė kitokių svaigalų, — nes alkoholis ne vien motinai, bet ir kūdikiui nuodija.
2. Butinai kasdien, nors dvejetą valandų pasivaikščiokite tyrame ore.
3. Savo butuose kasdien atidarinėkite langus, kad prieitų tyro oro, kad kambariai prasi-vėdintų.
4. Valgykite gerą valgį su daržovėmis ir vaisiais.

5. Kasdien nusiprauskite visą kūną pakenčiamu vandeniu.
6. Valykite šepetuku dantis rytą ir vakarą, nes neščioms tankiai dantys genda.
7. Drabužius dėvėkite tik tokius, kurie nevaržo ir nespandžia kūno.
8. Žiūrėkite, kad viduriai nebūtų sukietėję, kad prideramai kasdien jie valytųsi.
9. Butinai pasitarkite dar prieš gimdymą su gydytoju, kad apsaugojus nuo nelaimingų gimdymų ir ligų.
10. Butinai kreipkitės į gydytoją šiais atsitikimais:
1) Jei kraujas pasirodė iš gimdymo takų;
2) Jei kojose yra labai išplėtosios gyslos.
3) Jei šlapumas drumstas, jei skauda tolydžio galvą;
4) Jei rodosi per daug baltųjų žiedų;
5) Jei atsiranda gimdymo dalyse žaizdų;
6) Jei dantys eina blogyn;
7) Jei krūčių spenai yra sutrukę;
8) Jei paakiai pabrinksta
9) Jei ima didelės vėmimas.
10) Jei pastotumėt neščia džiova, širdies ar kitą sunkią ligą turėdamos.

“Sveikata”.

NEW YORK HAMBURG

UNITED AMERICAN LINES
(HARRIMAN LINE)
JOINT SERVICE WITH
HAMBURG AMERICAN LINE
Trumpiausias kelias į visas dalis

LIETUVOS

Helaukia kiekvieną savaitę 15 prieplaukos 86 North Upis, prie galo 46 gatvės, New York, su naujų laivais de luxe
“Resolute”, “Reliance”, “Albert Ballin”, “Deutschland”
Kurie veža I, II ir III klasės pasidariusius ir populiarius laivus “Mount Clay”, Cleveland, “Hansa”, “Thuringia” ir “Westphalia” su cabin ir III klasės. Geras madingas pataravimas, puikus kambariai, puikus apyvotos.

United American Lines
171 West Randolph St., Chicago, Ill.
Arba bilo autorizinto agento.

Garsinkitės Naujienose

P-lė Kudulaitė is The Stock Yards Savings Bank

Ši jauna panelė, jūsų pačių tautos, yra svarbi narė mūsų organizacijos. Ji čionai yra del svarbaus tikslų, patarnavimui mūsų lietuviškai kalbantiesiems kustomeriams. Ji remiasi visais turtais šio stipraus valstijinio banko. Ateikite į banką, pasikalbėkite su panele Kudulaite ir daleiskit jai pasakyti jums, jūsų prigimtoje kalboje, kaip mes esame pasirėngę patarnauti jums.

The Stock Yards Savings Bank
4162-72 So. Halsted Street, Chicago.
CLEARING HOUSE BANKS.

Lietuviai Daktarai

Lietuvių Doktorų Draugijos Nariai

DR. A. J. BERTAŠIUS
3464 So. Halsted St.
Ofiso val.: 1 iki 3 ir 6 iki 8 v. v.
Tel. Boulevard 5913
Rezidencija, 3159 So. Union Ave.
Tel. Yards 1699

DR. S. BIEŽIS
Gydytojas ir Chirurgas
2201 W. 22 St., kampa Leavitt St.
Phone Canal 6222
Res.: 3114 W. 42 St. Phone Lafayette 4988. Ofiso valandos: 1-4 ir 7-8, nedėlio 10-12 diena.

Tel. Lafayette 3415
DR. G. K. ČERYŠ
(Cherry)
DENTISTAS
Perkėlė savo ofisą į Brighton Parką
4454 So. Western Ave.
(kampa 45 St.)
CHICAGO, ILL.
Valandos: nuo 3 po pietų iki 9 vak.
Subatomis nuo 9 ryto iki 9 vak.
Nedėliomis nuo 10 iki 12

A. L. DAVIDONIS, M. D.
4643 So. Michigan Ave.
Tel. Kenwood 5107
Valandos: nuo 9 iki 11 val. ryto;
nuo 5:30 iki 7:30 vakare.

DR. C. K. KLAUGA
DENTISTAS
1821 So. Halsted St., Chicago, Ill.
kampa 18-th Street.
Phone Canal 0257

DR. J. KULIS
Lietuvius Gydytojas ir Chirurgas
Ofiso val.: 9 iki 12 pietų, 7 iki 8 v.
3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

DR. V. A. ŠIMKUS
Gydytojas, Chirurgas ir Akuliaris
3315 South Halsted St.
Tel. Boulevard 1401
Val. 9 ryto lig 2 P. M. ir 7–9 P. M.
Ned. 9–12 A. M.

Dr. A. J. KARALIUS
Gydytojas ir Chirurgas
3303 S. Morgan St., Chicago.
Telephone Boulevard 2160
Valandos
Nuo 9 iki 12 val. dienos ir
Nuo 2 iki 9 val. vakare.

DR. A. MONTVID
Lietuvius Gydytojas ir Chirurgas
25 D. Washington St.
Valandos: nuo 10 iki 12 ryto
Telephone Central 8066
1824 Wabansia Ave.
Humboldt 1098
Valandos: nuo 6 iki 8 vakaro
Rezidencijos tel. Kedzie 7715

DR. M. T. STRIKOL'S
Lietuvius
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4601 So. Ashland Ave.
Tel. Boulevard 7820
Val. 2 iki 4 ir 6 iki 8. Ned. 10 iki 12
Namai 6641 S. Albany Ave.
Tel. Prospect 1930
Valandos pagal sutartį

Telephone Yards 5082
DR. M. STUPNICKI
3107 So. Morgan St., Chicago, Ill.
VALANDOS: Nuo 8 iki 11 ryto ir
nuo 5 iki 8 vakaro
Nedėliomis ofisas yra uždarytas

DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Valandos: 11 iki 4 po pietų,
6 iki 9 vakare
Nedėliomis nuo 9 iki 12 ryto
1821 So. Halsted St.
Kampa 18 ir Halsted St.

DR. P. ŽILVITIS
Gydytojas ir Chirurgas
3243 So. Halsted St.
Tel. Boulevard 7179
Rezid. Tel. Fairfax 5574
CHICAGO, ILL.

Mrs. A. MICHNIEVICZ-VIDIKIENĖ AKUSERKA

3101 So. Halsted St., kampa 31 gal
Ofisas su Dr. J. F. Van Pals

Tel. Yards 1119

Baigusi akušerijos kolegiją; ilgiai praktikuojanti Pensilvanijos ligoninėje, se. Sąžiningai patarnauja, visose ligose prieš gimdymą, laike gimdymo ir po gimdymo.

Už dykų patarnavimą, da ir kitose kuose reikalause moterims ir merginoms; kreipkitės, o rasite pagalbą.

Valandos nuo 7 ryto iki 1 po pietų, nuo 6 iki 9 vakare.

\$15 Kryptok Akiniai, \$8

Išpardavimas visą savaitę
Tie žinomi akiniai yra pardavinėjami po \$15 ar daugiau visų akinių specialistų. Mūsų kaina tik \$8. Jei jūs turite galvos skausmą ar nuovargio akis, atleikite į seną patikėtą firmą, kuri tarnauja publikai jau 50 metų. Mes pritaikome specialius akinius tolia kaina kurią galite užmokėti. Patarnavimas dykai C. E. MOWER, Registered Optician, Mgr.
L. MANASSE CO.
Optikai ir akinių specialistai.
Sėdintis augstas Reliance Building
32 N. State St. kampa Washington St.
Valandos nuo 9 ryto iki 6 val. vakare, įskaitant subatas.

Telephone Yards 0994

DR. MAURICE KAHN

4631 So. Ashland Ave.

Ofiso Valandos: nuo 10 iki 12 diena, 2 iki 3 po pietų, 7 iki 9 vakare. Nedėliomis nuo 10 iki 12 diena.

DR. M. J. SHERMAN

Specialistas moterų ligų
1724 S. Loomis, kampa 18 ir Blue Island. Ofiso valandos nuo 2 iki 4 po pietų ir nuo 7 iki 9 val. vakare.
Telefonas Canal 1912

DR. S. A. BRENTA

Ofiso valandos: 9 iki 12, 1 iki 3 diena, 6:30 iki 9:30 vakare
4608 S. Ashland Ave., netoli 46th St., Chicago, Ill.

DR. MARYA DOWIAT-SASS

1707 W. 47th St.

Valandos nuo 8 iki 12 diena, nuo 6 iki 8 val. vak. Nedėliomis nuo 8 iki 2 val. po pietų.

Rezidencijos tel. Van Buren 0234
Ofiso tel. Boulevard 9693

Dr. A. A. Roth

Rusas Gydytojas ir Chirurgas
Specialistas Moterų, Vyrių, Vaikų ir visų chronikų ligų
Ofisas: 3335 So. Halsted St., Chicago. Valandos: 10–11 ryto; 2–3 po pietų, 7–8 vak. Nedėliomis 10–12 diena. Res. 1139 Independence Blvd. Chicago

DR. CHARLES SEGAL

Praktikuoja 16 metų
Ofisas
4729 So. Ashland Ave., 2 lubos Chicago, Illinois.
Specialistas džiuvos Moteristų, Vyrių, Vaikų ligų.
Priėmimo valandos nuo 8 iki 12 ryto ir nuo 7 iki 9 val. vak.
3325 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

DR. P. G. WIEGNER

Office Hours: 10 iki 12 pietų, 5 iki 7 val.
Tel. Canal 2118
DR. A. L. YUŠKA
PHYSICIAN AND SURGEON
1900 So. Halsted St.
Gyvenimo vieta: 4193 Archer Ave.
2 iki 4 po pietų
Tel. Lafayette 0098

DR. P. Z. ZALATORIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Valandos: 11 iki 4 po pietų, 6 iki 9 vakare
Nedėliomis nuo 9 iki 12 ryto
1821 So. Halsted St.
Kampa 18 ir Halsted St.

DR. P. ŽILVITIS

Gydytojas ir Chirurgas
3243 So. Halsted St.
Tel. Boulevard 7179
Rezid. Tel. Fairfax 5574
CHICAGO, ILL.

Jei abejoji akimis, pasiteirauk Dr. A. R. BLUMENTHAL
Optometrist
Tel. Boulevard 6487
4649 S. Ashland Ave.
Kampa 47-to gat.
2-ros lubos

Tel. Blvd. 3138
M. Wolkewich BANIS
AKUSERKA
Turia patyrimą. Pasiekmingai patarnauja moterims prie gimdymo kiekviename atsitikime. Teikiu ypatingą prižiūrėjimą. Duodu patarnavimus moterims ir merginoms dykai.
3113 South Halsted St.

DR. HERZMAN

—IŠ RUSIJOS—

Gerai lietuviams žinomas per 15 metų kalpo patyręs gydytojas, chirurgas ir akušeris.

Gydo staigias ir chroniškas ligas vyru, moterų ir vaikų pagal naujausius metodus X-Ray ir kitokius elektros prietaisus.

Ofisas ir Laboratorija: 1025 W. 18th St., netoli Morgan St.

VALANDOS: Nuo 10–12 pietų, ir nuo 6 iki 7:30 val. vakaras.

Dienorazis: Canal 3110. Naktį Drexel 0950
Boulevard 4136

3410 So. Halsted St.
Val.: 9–10 A. M. ir po 8 val. vak.

DR. MAURICE KAHN

4631 So. Ashland Ave.

Ofiso Valandos: nuo 10 iki 12 diena, 2 iki 3 po pietų, 7 iki 9 vakare. Nedėliomis nuo 10 iki 12 diena.

DR. M. J. SHERMAN

Specialistas moterų ligų
1724 S. Loomis, kampa 18 ir Blue Island. Ofiso valandos nuo 2 iki 4 po pietų ir nuo 7 iki 9 val. vakare.
Telefonas Canal 1912

DR. S. A. BRENTA

Ofiso valandos: 9 iki 12, 1 iki 3 diena, 6:30 iki 9:30 vakare
4608 S. Ashland Ave., netoli 46th St., Chicago, Ill.

DR. MARYA DOWIAT-SASS

1707 W. 47th St.

Valandos nuo 8 iki 12 diena, nuo 6 iki 8 val. vak. Nedėliomis nuo 8 iki 2 val. po pietų.

Rezidencijos tel. Van Buren 0234
Ofiso tel. Boulevard 9693

Dr. A. A. Roth

Rusas Gydytojas ir Chirurgas
Specialistas Moterų, Vyrių, Vaikų ir visų chronikų ligų
Ofisas: 3335 So. Halsted St., Chicago. Valandos: 10–11 ryto; 2–3 po pietų, 7–8 vak. Nedėliomis 10–12 diena. Res. 1139 Independence Blvd. Chicago

DR. CHARLES SEGAL

Praktikuoja 16 metų
Ofisas
4729 So. Ashland Ave., 2 lubos Chicago, Illinois.
Specialistas džiuvos Moteristų, Vyrių, Vaikų ligų.
Priėmimo valandos nuo 8 iki 12 ryto ir nuo 7 iki 9 val. vak.
3325 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

DR. P. G. WIEGNER

Office Hours: 10 iki 12 pietų, 5 iki 7 val.
Tel. Canal 2118
DR. A. L. YUŠKA
PHYSICIAN AND SURGEON
1900 So. Halsted St.
Gyvenimo vieta: 4193 Archer Ave.
2 iki 4 po pietų
Tel. Lafayette 0098

DR. P. Z. ZALATORIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Valandos: 11 iki 4 po pietų, 6 iki 9 vakare
Nedėliomis nuo 9 iki 12 ryto
1821 So. Halsted St.
Kampa 18 ir Halsted St.

DR. P. ŽILVITIS

Gydytojas ir Chirurgas
3243 So. Halsted St.
Tel. Boulevard 7179
Rezid. Tel. Fairfax 5574
CHICAGO, ILL.

Jei abejoji akimis, pasiteirauk Dr. A. R. BLUMENTHAL
Optometrist
Tel. Boulevard 6487
4649 S. Ashland Ave.
Kampa 47-to gat.
2-ros lubos

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily, except Sunday, by
The Lithuanian News Pub. Co., Inc.

Editor P. Grigaitis

1789 South Halsted Street
Chicago, Ill.
Telephone Roosevelt 8568

Subscription Rates:
\$8.00 per year in Canada.
\$7.00 per year outside of Chicago.
\$8.00 per year in Chicago.
8c per copy.

Entered as Second Class Matter
March 17th, 1914, at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 2nd, 1879.

Naujienos eina kasdien, išskyrus
sekmadienius. Leidžia Naujienu
Bendrovė, 1789 So. Halsted St., Chicago,
Ill. — Telefonas: Roosevelt 8560.

Užsakovų kainos
Chicagoje — pustu
Metams \$8.00
Pusei metų 4.00
Trims mėnesiams 2.00
Dviem mėnesiams 1.50
Vienam mėnesiui75

Chicagoje per neįtejusius
Viena kopija 8c
Savaitė 15c
Mėnesiui 75c

Šuvenyose Valstijose, ne Chicagoje,
pustu
Metams \$7.00
Pusei metų 3.50
Trims mėnesiams 1.75
Dviem mėnesiams 1.25
Vienam mėnesiui75

Lietuvon ir kitur užsakovams
(Atpiginta)
Metams \$8.00
Pusei metų 4.00
Trims mėnesiams 2.00

Pilnų reikia gauti pašto Money
Orderiu, kartu su užsakymu.

Žydų pogromas
Berline.

Užvakar minios žmonių
Berline ėmė mušti ir plėsti
žydus. Simtai žydų buvo iš-
vilkti iš namų ir gatvės ir
apdaužyti kumščiomis ir
lazdomis; muškos grobė
žydų namuose maisto pro-
duktus, rubus ir kitokį
turtą.

Sakoma, kad tai darė al-
kani žmonės, kuriuos badas
ir brangenybė išvedė iš kan-
tybės. Bet nėra abejonės,
kad juos kas nors buvo kur-
stęs.

Telegramas, kurios pra-
neša apie tą žydų pogromą,
pabrėžia, kad minios užpul-
dinėjo tiktai žydus iš Len-
kijos, o vokiečių žydų neju-
dino. Žydai, kurie senai
gyvena Vokietijoje, yra tur-
tingesni, negu tik-ką atvy-
kusieji iš Lenkijos arba iš
kitur. Taigi minių kerštas
tapo atkreiptas ne prieš pa-
čius turtinguosius žydus.
Minios neužpuldinėjo ir
turtingųjų vokiečių tauty-
bės žmonių.

Iš to aišku, kad tas po-
gromas buvo kieno nors iš
anksto sugalvotas. Galima
numanyti, kad jį suplanavo

tie Vokietijos atžagareiviai,
kurie nori pasinaudoti da-
bartine Vokietijos suirute
savo tikslams. Tą patį ki-
tąsyk darydavo Rusijos ju-
daimčiai: jie kurstydavo
tamsias minias prieš žydus,
idant nukreiptus minių do-
mę nuo tikrųjų šalies vargo
kaltininkų. Tą patį daro
atžagareiviai Lenkijoje,
Austrijoje ir kitur.

Žydų pogromas yra pa-
prastas reakcijos įrankis
kovoje prieš žmones.

Industrijos kon-
greso sumanymas.

Laikraštis "The Wash-
ington Star" paduoda pasi-
kalbėjimą su Amerikos
Darbo Federacijos presi-
dentu, Samuel Gompersu.
Senas Amerikos darbininkų
vadas išdėsto tame pasikal-
bėjime savo nuomones apie
"industrinę demokratiją".

Jisai sako, kad turi but
suauktas kongresas iš pra-
monės grupių atstovų ir kad
jisai, veikdamas visai sky-
rium nuo dabartinio Jung-
tinių Valstijų kongreso, tu-
ri tvarkyt pramonės, komu-
nikacijos, darbo sąlygų ir
panašius reikalus. Tuo bu-
du busių pašalinti visi blo-
gumai Amerikoje, del kurių
nuolatos dejuoja ir biznie-
riai, ir darbininkai ir far-
meriai.

Šitame Gomperso suma-
nyje yra sveika mintis, bet
ji nėra nauja. Socialistai
daug seniau negu A. D. F.
prezidentas skelbė industri-
nio kongreso idėją. Bet
Gompersas tą sumanymą
nori tur-but pavartoti tam,
kad parėmus savo nusista-
tymą, jogei darbininkams
nereikia savarankiškai
veikti politikoje.

Be stiprios darbininkų
pozicijos politikoje ir indus-
trinio kongreso idėja var-
giai gali but įvykinta.

Apžvalga

KLAIDINGAI SUPRANTA
"TAUTOS REIKALUS".

Amerikoniškoji "Vienybė"
sako, kad

"Naujienos" visados, kur
tik gali, eina prieš lietuvių
tautos reikalus ir kalbą.

Tai yra grynas išmislas.
Prieš lietuvių kalbą "Naujie-

nos" negali eiti, nes jos eina
lietuvių kalba (ir tur-but ne
blogesne, kaip "Vienybė").

O kai del "tautos reikalų",
tai priklauso nuo to, kaip tuos
reikalus suprasti. "Vienybė"
mano, kad tautos reikalas yra
spausiti nelietuvių tautybės
žmones Lietuvoje; o mes ma-
nome, kad tai yra ne tautos,
tik tautiškų akypėšų reika-
las.

Lietuvių tautai bus juo ge-
riau, juo kitų tautų žmonės
bus draugesni lietuviams.
Kitų gi tautų draugumą lie-
tuviai įgis ne priespauda, bet
tolerancija ir pilietinių teisių
gerbimu.

AUGŠCIAUS KRITIKOS.

"Draugas" džiaugiasi, kad
Lietuvos Operos choristai ir
salistai giedojo Kauno bazili-
kiste "užušinėje dienoje." Ir
sako:

"Social-laisvamųjų spau-
da galės dabar iškeikti Lie-
tuvos Operą ir jos persona-
lą, kaip pernai padarė su p.
P. Oleku. J. Byru ir M. Leš-
kevičiumi. Jie nevengė baž-
nyčiose giedoti ir groti."

"Draugas" čia, žinoma, pa-
sakoja netiesą, kadangi jokie
"social-laisvamųjų" laikraš-
čiai nekeikė augščiaus pamir-
nėtųjų artistų. Apie juos buvo
tikslai parašyta, ko jie yra ver-
ti. Buvo parašyta, kad p. Ole-
ka (o ne Olekas, kaip "Drau-
gas" iškreipia jo pavardę) turi
gražų balsą, bet dar nelabai
moka jį valdyti; p. Byra gi (o
ne Byras!) moka gerai dainuoti,
bet neturi balso.

Aišku, kad su giedojimu baž-
nyčioje ta kritika neturi nieko
bendra.

Kunigų laikraščiai, matyt,
rodosi, kad artistus, kurie gie-
da bažnyčioje, nevalia kriti-
kuoti, nors jie būtų ir prasčiausi.

LIETUVOS LAIKRASTIJOS
VARGAI.

"Lietuvos Žiniose" rašo J.
Valaitis apie laikraštijos silp-
numą Lietuvoje. Sako:

"Pažiūrėkime į užsienio
laikraštiją. Neiškokiame pa-
čiųjų laikraštijos tobulumą,
kokie dabar yra jau kulturin-
gose šalyse. Paimkime mes
tik mūsų pačių lietuvių lei-
džiamų laikraštius užsieny,
pav. Amerikoje. Amerikos
lietuviai turi tokią didelę
laikraštiją, kad Lietuvos
laikraštija jokių būdu jai
negalėtų konkuruoti. Ten ir
dienraščiai, ir einančių du
kart per savaitę, ir savait-
nių, mėnesinių, žurnalų,
mokslų, higijenos, satyros ir
kitų daug daugiau yra."

"Juk ten leidžiamuosius
tuos laikraščius skaito tie
patys iš čia išvažiavusieji
Lietuvos darbininkai, ne ko-

ki vien inteligentai, bet toki
pat darbo žmonės, kaip ir
čia kad buvo. Kai kurie čia
budami net visai nę suprat-
mo apie spaudą neturėjo.
Ten gi nuvažiavę, jie su ja
susipažino, taip ją pamėgo,
kad dabar jau nerisime net
lietuvių, neskaitydčių laikra-
ščio ("N." Red.), o taip pat
vargu berisime ir nepriklau-
sančių kokių nors kulturinei
organizacijai."

Lietuvoje, pasak rašytojo
skaito laikraščius daugiausia
miestiečiai ir tai ne visi:

"Kaune, pas laikraščių
pardavėjus, pastebėjome į-
vairių įvairiausių 'Echo',
'Berliner Tageblatt', 'Koe-
ingsberger Hartungs Zei-
tung', 'Dzien Kovienski' ir
dar visą eilę Idiše Stimų, o
lietuviškų... tai kur kamputy
'Lietuva', tai iš užskverns
ištrauks (jeigu užsišpyręs
prašai) 'Lietuvos Žinias',
'Krivulę, ir viskas. Taip at-
rodo, kad lietuviai laikraščių
nę neskaity. Bet žinančiam
tą visą istoriją, tai visai ki-
taip yra. Patys lietuviai
nebrangina mūsų spaudos,
neremia jos."

Bet kaimuose esą dar blo-
giau. Tenai žmonės, kaip pa-
stebi p. Valaitis, visai beveik
neskaity laikraščių.

Kokia tuomet netikusi yra
Lietuvos valdžios politika var-
žyt spaudos laisvę! Cenzorių ir
komendantų slėgiama, silpnutė
Lietuvos spauda visai sunyks.

"FREE COUNTRY".

Chicago "Tribune" rašo,
kad pasak buvusiojo Iowos
gubernatoriaus, Hardingo,
Jungtinės Valstijos turi dau-
giau kaip du milijonų įstatymų
ir patvarkymų:

"Tarp jų yra tokių, kaip
patvarkymas, kelios savaitės
perleistas viename Michiga-
no valstijos miestelyje, drau-
džiantis vyrams ir moterims
žiūrėti kiti kitam į akis, ku-
met jie šoka; arba vienoje
pietų-vakary valstijoje le-
gislatūros priimtas įstaty-
mas, kuris draudžia vartot
puodrą ir veido dažus, arba
Oklahomos valstijos įstaty-
mas, kuriuo einant yra nusi-
dėjimas skelbti evoliucijos
mokslą; arba Illinois valsti-
jos įstatymas, kuris sako,
kad vartojamoji čionai kalba
yra ne angliška, bet ameri-
koniška, ir kad ji turi taip
vadintis."

Ko tuomet stebėtis, kad
Amerikoje tapo išleistas prohi-
bicijos įstatymas?

Amerikos žmonės nori ma-
žiausią daiktą tvarkyt įstaty-
mais. Tikrai kažin kodėl jie
priešinasi tam, kad įstatymai
reguluotų darbą sąlygas pra-
monės ir prekybos įstaigose.

"Didžioji melo są-
vaite" Vilnijoje.

Vilniaus lietuvių laikraštis
"Lietuvos Rytai" rašo:

Dabar Lenkijoje visi sujudo
del vadinamųjų "pakraščiai"
("kresy"). Apie tai daug rašo
visa spauda. Ginčijasi, pešasi,
vien antrus vana, o kaltojo
kaip nę, taip nę, nes visi kal-
ti, o prisipažinti nėra tiek dra-
sos, na ir... grynios sąžinės. Mi-
nisteriai, senatoriai, atstovai ir
kiti aukštieji vyrai leidžia
tiems "pakraščiams" net atsi-
šaukimus. Ramina, drąsina,
žada. Del ko taip yra? Kas čia
pasidarė, kad kilo toks sąjūdis?

Pirma negu nagrinėti tas
klausimas, tenka išsiaiškinti, kas
gi iš tikrųjų tie "pakraščiai"?
Pakraščiais dabar lenkai vadi-
na visus tuos kraštus, kur ne
tikroji Lenkija, o tik adminis-
tracinė. Šitas pavadinimas nę-
ra kas nauja, pačių lenkų su-
galvota. Taip daro visi, kurie
nukariauja svetimus kraštus.
Toli pavyzdžių neieškant gana
bus prisiminus rusų praktiką
šioje srity. Anie buvusieji mu-
sų ir nemusų krašto valdovai ir
viešpačiai tuos kraštus, kur pa-
sibaigdavo tikroji Rusija, bijo-
davo pavadinti tikrais vardais.

Ir todėl negirdėdavai nę Lietu-
vos, nę Lenkijos, o budavo tik
Privislinskij kraį, Sievieroz-
padnyj kraį. Visai taip, kaip
kad dabar girdime Kresy
Wschodnie, Bialopolska ir tt.,
bet negirdime nę Lietuvos, nę
Ukrainos, nę Gudijos, kaip iš
tikrųjų šie kraštai turėtų buti
visų vadinami. Maža to. Lenkai
ne tik patys kraipo tikruosius
šių kraštų vardus, jiems dar
nepatinka, kad ir kiti jų pėdo-
mis nelina. Taip vienam asme-
niui, nuėjusiam laikraščio lei-
dimo reikalui į spaudos skyrių vy-
riausybės komisariate Vilniuje
buvo prikišta, kad lietuvių laik-
raščiai skaitą Vilnių Lietuvoj
esant ir Vilniaus kraštą vadina
Lietuva. Panašių priekaištų ne-
persenai padaryta ir delegatu-
roj. Keistas dalykas. Rodos,
nedaug laiko praėjo nuo Micke-
vičiaus, Sirokomlos, Kraševs-
kio laikų, rodos jų kuriniai dar
ir šiandien plačiai skaitomi ir
mėgiami tų pačių lenkų, taigi ir
lenkai turėtų buti pripratę prie
to, jog Vilnius Lietuvoj. Kol
rusai valdė Lietuvos sritis tai
ir patys lenkai vadindavo jas
tikruoju vardu, taigi ir Vilnių
rasdavo Lietuva. Bet tas pa-
čias sritis nutveria lenkai — ir
Vilnių Lietuvos nebeturi buti.

O sujudo lenkai del nelenkų
gyvenamų sričių del to, kad ten
pradeda darytis jiems ankšta.
Mat, jie apsiriko su diagnozu.
Jie matė, kad tie pakraščiai yra
labai nusilpę, išbadėję, karo
parbolkšti ir sunaikinti, tai ir
padarė išvadą, kad galės, ką tik
nori daryti.

O nori daryti labai daug. No-
ri, kad umu laiku visi nelenkai

pavirstų lenkais, kas daugumos
dabartinių lenkų vadų turėtų
vadintis sulkuturėjimu; nori
tuojau prikimšti tuos pakra-
ščius savo bežemių ir beduonių,
kurių pačioj Lenkijoje taip daug
yra. Traukia dar lenkų akį
"pakraščių" miškai, kurie šiais
laikais duoda gerą pelną; o juk
norinčių pelnytis ir lenkus ne-
trūksta. Žodžiu, "pakraščiais"
galima išspręsti keletas proble-
mų: čia ir žemės reformos klau-
simas, čia ir kapitalų pritaiky-
mas, ir pagalios lenkų tautos
padidinimas ir jos gyvenamo-
sios teritorijos praplėtimas. Ir
del šito viso ministeriai, sena-
toriai ir kiti aukštesnieji vyrai
galingu balsu sušuko: "Nie-
masz Polski bez kresow".

Visiems šiems tikslams at-
siekti buvo griebtasi įvairių
priemonių. Nežiurint to, jog
visi šitie dabar lenkų valdomi
nelenkų kraštai turi griežtai
skirtingą struktūrą visais atžvil-
giais, tautinis, kultūrinis, eko-
nominis ir socialinis stovis Pa-
jurio, Silezijos, Galicijos, Pa-
lėsės ir tt. nę palyginti nesi-
duoda, o tuo tarpu Varšuva vi-
sur valdo tomis pačiomis me-
todėmis, ta pačia sistema. Jo-
kios kalbos apie autonomijas.
Nę šešėlio tikrosios valstijų ir
apskričių savivaldybės. Visur
visos kilmės žmonės nustumti,
visur valdo atėjūnai, kurie ne
tik kad neturi jokio supratimo
apie vietos santykius, bet ir pa-
žinti jų nemori, o tik tempia vi-
sa ant savo korpulio. Visu ry-
tų pakraščiu: Ukrainoj, Gudi-
joj ir Lietuvoj, tie valdininkai,
centrinės valdžios palaiminti,
vietoj žmonių reikalus visai ne-
igia, nelenkams teisių neduo-
da arba duotąsias siaurina,
vietos žmonių kalba ujamą, nes
atėjūnai jos nemoka ir nenori
mokytis. Kolonizacija varoma
greituoju tempu. Tų kraštų
žemelė tenka atėjūnams koro-
niažams.

Visa šitai negalėjo praeiti
nepastebėta vietos žmonių, nes
tai liečia juos pačius, jų gyvuo-
sius reikalus. Iš pradžių prasi-
dėjo duslus murmėjimas, bet
ilgainiui pradeda veržtis aikš-
tėn. O veržiasi taip, kaip tų
kraštų stovis leidžia. Dabar
laikraščiai pilni žinių, jog ten
ir ten dvarą apiplėšė, ten ir ten
klojimą ar kitas trobas sudegi-
no ten ir ten pas geležinkelio
stotį sukrautas malkas sudegi-
no; pagalios spauda pranešė at-
sitikimą, kur visas traukiny-
sulaikyta ir apiplėšta keleiviai.
Visa tai vadinama banditizmu.
Niekas negins, kad čia yra ir
banditizmo atsitikimų, bet toki-
jų apsirėškimų masingumas
visuose "pakraščiuose" aiškiai
mums rodo, jog turime reikala-
su savo rušies protestu prieš
esamą netvarką ir vietos žmo-
nių teisių pamnyimą. Tiesa,
protestas gal ir baisus, gal kar-
tais neįsimintinas ir jau labai
nekulturningas. Bet kas čia kal-
tas? Visuose beveik pakraš-
čiuose žmonės nekultūringi.

Bet vietoj mokyklų gimtąjį kal-
ba brukama lenkų mokyklos su
mokytoju ar mokytoja atėju-
nais. Vieton vietos žmonių
rinktų ir todėl turinčių jų pasi-
teikėjimo valsties valdybų ir
viršelių juos valdo išviršaus pas-
kirti lenkų atėjūnai raštinin-
kai; vieton skirstyti skaldomą
kaikurių valdžios ir rusų dva-
rų žemę vietos bežemiams, ji
atiduodama atėjūnams; vieton
padėti karo sunaikintiems gy-
ventojams atsistatyti, — jie
mato kaip tų kraštų miškai
kertami ir skubiai vežami už-
sienin, taigi naikinami. Visa tai
nepraena nepastebėta ir suke-
lia didelio pasipiktinimo. Suke-
lia opoziciją prieš esamą tvar-
ką, kuri išsireiškia "banditiz-
mu", nes tik tokios protesto
formos vietos sąlygose supran-
tamos.

Dabar lenkai pamatė, kad
taip toliau buti negali, pamatė,
kad "banditizmas" gali ligi tol
neuti, kad net tie pakraščiai
pavirs gyvu pragaru, kur jiems
gali pasidaryti labai karšta.
Bet dar nemato, kaip ištikrųjų
tas pavojus pašalinti. Jie nuta-
rė tik sustiprinti savo pozicijas
nę kiek nenusiileidžiant vietos
gaivalams, nes savo atsisauki-
me sako, kad "pakraščiams"
reikalinga esą "lenkų elemen-
toriai, lenkų knygos, mokyk-
los, koplytėlės (!), teatrai ir
skaityklos, reikalinga pagalba
lenkų kolonistams, amatinin-
kams ir pirkliams, kurie ten ei-
na stiprinti lenkų eilių, nešti į
apleistas dirvas lenkų kultūros
švyturio."

Bent atvirai. Ir todėl tame
pačiame atsisaukime šaukia
"pinigų, pinigų ir dar kartą pi-
nigų!" Tam tikslui paskyrė
"pakraščių sąvaite" aukoms
rinkti, kurią "Robotnikas" ga-
na tiksliai pavadino "Didžiąja
endekų melo sąvaite". Mat taip
daug pinigų iš išdo dabartinę
"Straž" kresowa — "Lenkų
draugija pakraščiams globoti"
nebesitiki gauti, kaip kad gau-
davo anoji "Straž kresowa". Del
to ir elgėtauti pradeda. Tik
skaudžiai apsirinka, jeigu ma-
no, kad tokiais pačiomis prie-
monėmis nuramins kylančią
opoziciją.

Iš Vilniaus.

— Spalių mėn. 1 d. tardyto-
jas išardė laikraščio "Lietuvos
Rytai" leidėją p. Šoblonkaitę.
Traukiamą teisman už straips-
nį "Kiti metai—kiti lapai".

— Rugsėjo 28 d. Vilniaus apy-
gardos teismas nagrinėjo bylą
Rutkausko, Krygerio, Drelin-
go, Gordono ir Varšavicko. Vi-
si buvo kaltinami už šnipinėjimą
Lietuvos naudai, o pasta-
rieji du dar ir Rusijos naudai.
Byla buvo nagrinėjama prie
uždarytų durų. Rutkauskas ta-
po nuteistas 2 metams kalėti,
gi pasilikusieji, išskiriant Gor-
doną, kuris teisman neatėjo,
visai pateisinti.

Vygandas.

Militarizmas prieš didįjį
karą ir po karo.

Laikotarpį nuo 1870 m. iki 1914 m. isto-
rikai mėgsta vadinti "Imperializmo Epe-
ka". Ir ne be pamato, nes teisybė, kad tuo
laikotarpiu valstybių imperializmas ir ypač
militarizmas pasiekė nematyto iki tol lai-
psnio.

Užvis labiausiai klestėjo ir tarpo mi-
litarizmas. Valstybių biudžetai linko ir lu-
davo nuo ginklavimosi naštu. Valstybės
ėjo lenktynių armijų bei karo laivynų di-
dinime, tobulinime, ginklų gaminyje ir tt.

Karo nors visi bijo, bet ir laukė vilties
vedamai, kad karas pagaliau turės padaryti
ginklavimosi lenktynėms galą ir atleisti
tautas nuo nebeapkenčiamų ginklavimosi
biudžetų.

Didžiausi pacifistai laukė karo ir tvir-
tino, kad tai turės buti paskutinis pasaulio
karas, po kurio ateisianti auksinė pacifiz-
mo era.

Atėjo karas toks, kokio dar pasaulis
iki tol nebuvo matęs. Tautos, pasisėjusios,

praturtėjusios ir ypač gerai pasiruošusios
puolė kovon kaip šokin.

Santarvė tuojau iškabnio vėliavą: "Už
tautų laisvę, demokratiją ir taiką, prieš
tautų vergiją, absoliutizmą ir militariz-
mą!"

Clemenceau Prancuzijoje, Lloyd George's
Anglijoje ir Vilsonas Amerikoje kvietė
visus "šventon" kovon prieš Vokietiją mi-
litarizmą. Ypač jie mėgdavo savo dažnose
kalbose plačiai piešti, kokie laimingi busių
laikai jeigu vokiečių militarizmas bus nu-
galėtas, kaip nereikėsių laikyti didelių ka-
riuomenių ir mokėti sunkių mokesčių tai
kariuomenei laikyti ir t.t.

Žmonės klausė, tikėjo ir ėjo karan.
Pagaliau vokiečiai buvo nugalėti; atimti
jiems ginklai, suardytos jų tvirtovės, iš-
draskyta jų visa karo organizacija ir jie
pastatyti nuolatinėje karo kontroleje. Tau-
toms taikinti, kilusiems gincams spręsti
ir prie karo neleisti įsteigta Tautų Sąjun-
ga, kuri turi nuolatinį Tarptautinį Teismą
ir daugybę įvairių įstaigų savo tikslams
vykdyti.

Na, rodos, dabar tai jau tikrai mi-
litarizmui galas. Pasaulį turi įsiviešpatauti
teisė ir teisingumas. Tautos galėsiančios,
anot gražaus Biblijos pasakymo, "perdirb-
ti ginklus į arklus ir pjautuvus" ir užsiim-
ti vien kultūros ir civilizacijos ramiais

darbais. Milžiniški karo biudžetai busių
suvartoti kulturai ir švietimui.

Deja, reali brutalybė tarsi braukte
perbraukė visas šitas gražias svajones.

Nugalėję vokiečių, Santarvės didžiūnai
braukė ir tiesę naujas pasaulio sienas, nie-
ko nesiklausdami, nežiurint to, kad jų pro-
gramoje stovėjo įrašyta, jog "negalima
stumdyti tautų kaip šachmatų figūrų".

Tuo būdu arti trijų milijonų vokiečių
atiduota lenkams; milijonas su viršum un-
garų atiduota čekoslovakams, apie pusę mi-
lijono jugoslavams ir daugiau kaip pusant-
ro milijono — rumunams (1,704,851 žiur.
Nitti 176 p.). Dar blogiau pasielgtai su
Turkija ir t.t. Matydami, kad didžiūnai
visus savo karo obalusius pametė kampan-
kaipo daugiau nebereikalingą dekoraciją ir
prapajista vien tik "įvykusius faktus" ir
materialės pajėgos faktorius, mažieji pra-
dėjo grobti ir plėšti iš dešinės ir kairės, kur
tik buvo galima. Bene visus bus pralen-
kusi Lietuvos kaimynė Lenkija, kuri prisi-
grobė tiek svetimų tautų, kad jos sudaro
arti pusės visų gyventojų, o svetimos že-
mės sudaro 60% su viršum visos Lenkijos
ploto. Tokiu būdu sutvarkius pasaulį,
sunku tikėtis, kad militarizmas sumažėtų.
Ir tikrai ne tik nesumažėjo, bet žymiai
padidėjo.

Kad taip yra geriausia įrodo skaičiai.

Pavyzdžiui, Rusija buvo laikoma prieš
karą didžiausia militarine valstybe. Jos
kariuomenės skaičius taikos metu siekė 1-
250,000 vyrų.

Imkime dabar iš Rusijos susidariusių
valstybių taikos kariuomenės skaičius kaip
jie paduoti.

Tautų Sąjungos Sekretariatas:
1922 metais: vyrų
Suomija 118.812
Estija 15.000
Lietuva 30.000
Latvija 19.500
Lenkija viso 293.744,
buvusios Rusijos lenkų dalis apie 200.000
Sovietų Rusija oficialiais šalti-
nians (Jahrbuch F. Wirtsch. u. Polit.
1922—23, 217 p.) 1.500.000

Viso 1.882.812
Vadinasi, apšauktoji militaristinė Ca-
ry Rusija turėjo 632.812 vyrų kariuomenės
mažiau negu josios "taikų" pėdiniai. Tą
patį maždaug matome buvusioje Austro-
Vengrijoj. Ir čia paveldėjusios valstybės
laiko daug daugiau kariuomenės, negu se-
noji monarchija:
Jugoslavija 152.355
Čekoslovakija 149.209
Vengrija 44.373

Austrija 30.000
Rumunija viso 192.992, nuo Aus-
trijos prieuolamai daliai apie . . 100,000

Viso 475.937

(Bus daugiau)

Šiaurys

Vai mylėč...

Vai mylėč, kad galėč
širdį nuraminti,
Skausmo nematyti,—
Tai mylėč, kiek galėč.

Čia skausmai, ten džiaugsmai—
Laimės nematyti,—
Skausmu mes išvyti,—
Čia skausmai, ten džiaugsmai.

Čia skaudu ir liudna—<

CHICAGOS ŽINIOS

Kas yra K. Požėla

Europos čempionas. — Dalyva-vo pasaulio Olimpiadose. — Ką darys K. Požėla ateinančių pirmadienį?

Karolis Požėla pradėjo lavin-
tis sporte — ristinėse Petrapil-
lėje 1912 metais. Tais metais
spauda jau rašė kad tai bus nau-
ja žvaigždė Europoje.

Štai netrukus po to jau K.
Požėla randame Olimpiadose.

1913 m. favoritas pirmos ru-
sų Olimpiados Kieve; 1913 m.
laimėjo Breslauje, Vokietija,
pasaulinę čempionystę; tarptau-
tiškose rungtynėse Kopenhage-
ne, Danijoje, irgi išėjo perga-
lėtoju; 1914 m. antroji rusų
Olimpiadoje Rygoje.

Laimi vardą Rusijos čempio-
no 1914 —15—16—17 metais
grafo Ribonero arenoje, Petrapil-
lėje.

1915 metais laimė šalies pir-
menybę Helsinge, Finlan-
dijoje.

1914 m. laimė Europos
čempiono Vienneje, Austrija.
Pirmenybę Pabaltijos šalies
Jurieje, Estonijoje.

1915 m. pirmenybę laimėjo
Europos Olimpiadoje Malmoje,
Švedijoje.

Ką p. Karolis Požėla mums pa-
rodo ateinančių pirmadienį?

Jis, kaip jau žinome, susikib-
s su lietuviams gerai žinomų ris-
tiku J. Bancevičium. Kuris lai-
mės — sunku pasakyti, nes abu
geri ristikai ir pas abudu yra
užtekinai spēkos.

Apart ristinų, p. Karolis
Požėla dar parodys Chicago
lietuviams niekam nematytų
naujienų. "Peklos kalvė" ir
"Pianas ant krutinės".

"Peklos kalvė" vien tik K.
Požėla gali tai padaryti. O dar-
tai šitaip: 12 pučių priekalas
dedamas ant jo krutinės ir du
kalviai su dideliais kjuvais mu-
ša karštą geležį. Jis pats laikosi
tik ant galvos — sprando ir ko-
jų.

"Pianas ant krutinės" — Už-
dedama pianas ant krutinės,
kurį pianistas groja.

Po šių parodymų K. Požėla
susikibis su "Drapiežnu Džuku"
J. Bancevičium.

Biletai greitai parduodami.
Jau buvo paskelbta, tik pavė-
luota priduoti biletai į paskelb-
tas vietas, žmonės jų daug rei-
kalauja.

Dabar jau visi biletai randa-
si paskelbtose vietose. — O tos
vietos yra šios:

Naujienuose, 1739 So. Halsted
Naujienu Skyrius, 3210 So.
Halsted Str.

Universal State Bank, 814
W. 33-rd Str.

J. Kulio aptiekoje, 3259 So.
Halsted Str.

G. Benosiaus aptiekoje, 1616
W. 47-th Str.

Dalen's aptiekoje, 4193 Ar-
cher Ave.

J. Urmano aptiekoje, 2300 S.
Leavitt Str.

K. Montvido aptiekoje, 1824
Wabansia Ave.

Biletų kainos.

Biletų kainos nuo 50c. iki
\$4.00. \$3.00 ir \$4.00 sedynės
ant scenos.

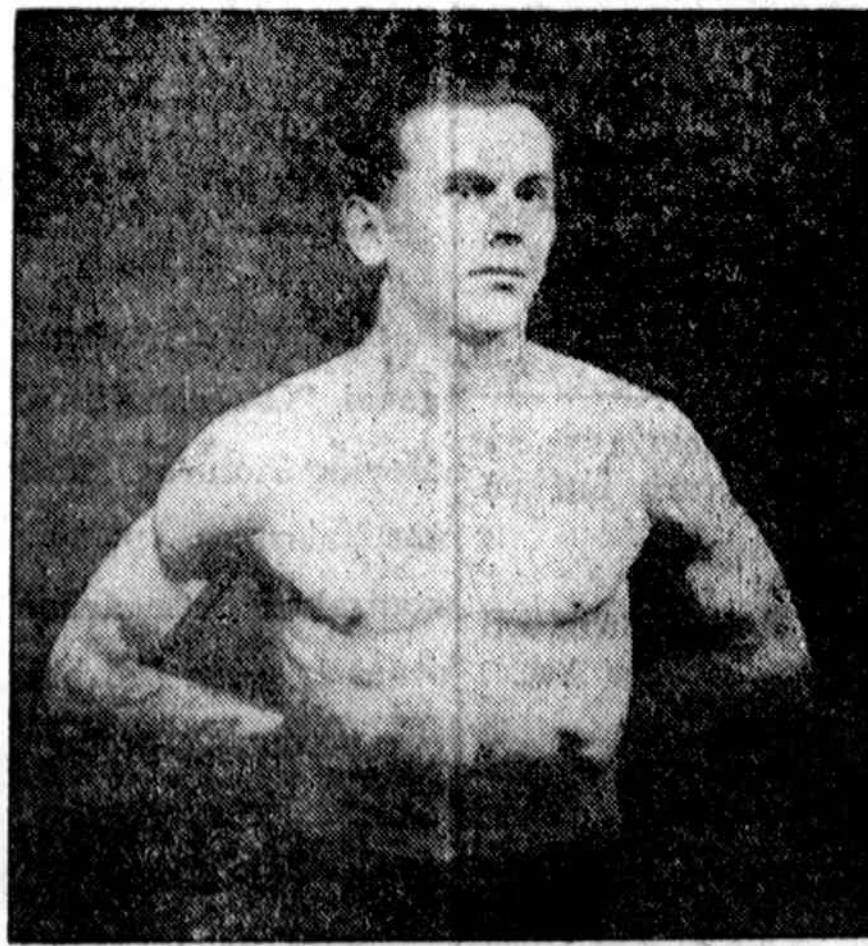
Svetainėje nuo 50c. iki \$2.00.
Spėjama, kad biletų pritruks.
Pasiskubinkite įsigyti jų.

K. Požėlos pavėluotai ir me-
daliai yra išstatyti lange J. Ku-
lio aptiekoje, 3219 S. Halsted Str.
—M.

NAUJIENŲ

Pinigų Siuntimo Sky-
rius atdaras kasdien nuo
8 v. ryto iki 8 v. vakare.
Nedėdieniais nuo 10 v.
ryto iki 2 val. po piet.

Otto Propotnik

Čekų čempionas, lengvos vo-
gos. Jis risis su Pete Zbyško,
lenku čempionu.

Otto Propotnik taipgi yra
managerium Juozo Bancevi-

čiaus. Jis (Otto Propotnik)
sako, kad jo J. Bancevičius len-
gvai apgalės Karolį Požėlą.

— Reporteris.

Lietuvių Rateliuose

P. Ona Pocienė važiuo- ja Kaunan

Kauniškės "Lietuvos žinios"
praneša, kad Kaunan atvažiuo-
janti mūsų čikagiečių daininin-
kė, p. Ona Pocienė, kuri praei-
tą žiemą iškeliavo Italijon stu-
dijoms. Poni Pocienė per de-
šimtį mėnesių studijavus pran-
cūzų operą ir italų (ilgiausiai),
iš Milano atvykus Berlynan
(norėdama vokiečių operą pa-
žinti), o iš čia norinti dabar
suskubti atvažiuoti Kaunan,
Lietuvos operos sezono atida-
rymui.

Su p. Pociene turbut atva-
žiuosianti Kaunan ir pianistė
Bronė Salenitė (taipjau Ame-
rikietė), kuri Berline studijuo-
ja muziką.

Bostono "Sandara" andais bu-
vo pranešusi, kad p. Mikas Pe-
trauskas gavęs iš Berlino laiše-
lį nuo pp. Pocienės ir Valerijos
Bručienės — taipjau čikagie-
tės studijuojančios dainavimą
Italijoje — kad jiedvi keliaujan-
čios Lietuvon. Išties gi turbut
tik viena p. Pocienė keliauja,
kadangi mūsų dainininkė p.
Nora Gugienė šiomis dienomis
gavo iš p. Bručienės laišką iš
Milano, kuriame ji rašo apie
savo studijas, bet nieko nemini
apie važiavimą, ar bent many-
mą važiuoti Kaunan.

Iš visų kampų

Koncertas. — Progresuoja. —
Mirė dainininkas. — "Revo-
liucija."

Sekmadienį, lapkričio 4 d.,
Meldazio svet., "S. L. A." Aps-
kritys II surengė koncertą.

Siame koncerte programą iš-
pyldė bolševikai, nes kol kas
apskrities valdyba susideda iš
jų. Skambino Lietuvių Darbi-
ninkų Stygų Orkestras. Skam-
bino vidutiniškai. Dainavo
Liaudies Vyrų Kvartetas, susi-
dedantis iš Vebros, Dauderio,
Sadausko ir Žiurono. Kvartetas
labai silpnas: be jokios armoni-
jos, o baso, nors gana putė, bet
nebuvo girdėtis. Solo P. Dau-
deris sudainavo neblogai, bet
toli gražu netaip, kuomet vado-
vavo jį p. Kvederas. "Beparty-
viškai" kalbėjo pranašas revo-
liucijų, pilietis žalpys. Jis pasa-
kė: "kad SLA. gera organizaci-
ja ir vėta kiekvienam priklaui-
anti." Kuomet pasakė viską, ką
tik žinojo apie "SLA", tai pa-
skelbė, kad Vokietijoje tuoj
įvyks revoliucija ir nušluos kar-
tu ir lietuvišką buržuaziją. Sa-
kė, kad Amerikos darbininkai
privalo paremti tą judėjimą.

Viską gerai pasakė, tik užmiršo
kolectą padaryti ir pasakyti
kaip dabar gyvena Trockis ir
Leninas; ar gyvi ir sveiki? Ant
galo dainavo Laisvės Kanklių
Choras. Choras, kaip choras,
bet jau ne tokis, kokis buvo ve-

damas p. Kvedero. Dainuoja
be jokio gyvumo, sutarties ir
armonijos. Nors mokytojas p.
Žiuronas, gana stengėsi išmiki-
linti juos, rankomis grumoda-
mas, galva kratydamas, kad
net jo plaukai kazoką šoko.

Publikos buvo apie tiek, kad
gal padėngs rengimo lėšas.
Publika buvo nerami. Matyt,
kad tie dainininkai ir jų dainos
buvo jiems neįžengidūs, atbode,
nes išvien tarp savęs kalbėjosi.

Nors visos smulkės yra užda-

(Tąsa ant 6-to pusl.)

Trindamas su Ruffles

Ištrinsi Pleiskaną Lauk.
Niet, niet, visą dieną — jū net
stebėjai, iš kur tu pleiskani tie
inai! Jū daugiau jū kanotė, jū
daugiau pleiskani jūnola iš jū gal-
vos, enteria jū drubulius, daro
malonumo kiekvienam arti jū esan-
čiam, ir vis neapkasomai niet!

Ruffles

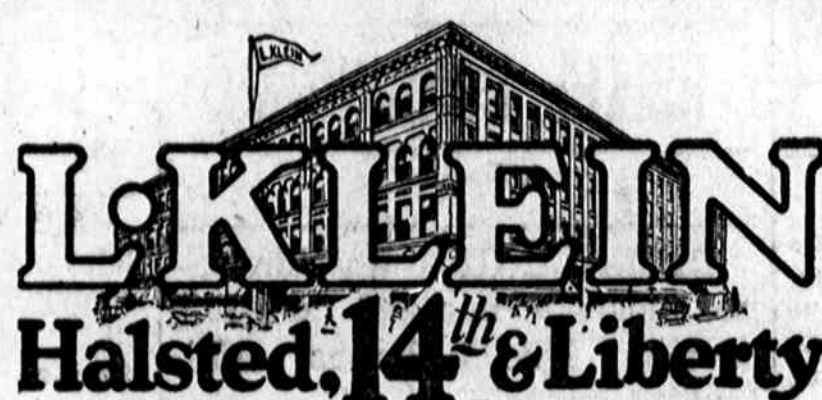
tai prabalina. Ruffles yra toniku
galvos oiai ir pleiskan. Ruffles yra
pleiskanoj naktinėjus su puikomis
pasakėmis.

Ir tame nėra jokios paslapties.
Ruffles yra sudarytas gaty ir paty-
rusių kemikų, kurie išdėro formulą
specialiai paskirti smuikinimui pleis-
kanų perų — ir Ruffles atleika savo
darbą.

Pamėginkit bonka! Įtrinkit truputį
Ruffles į savo galvos odą kasdien
apie per savaitę laiko. O kuomet
pleiskanos jau išvėks, tuomet nau-
kite karts nuo karto ir pleiskaną jū
daugiau nekuomet nekankins! Tik
65c. už bonką. Galima gauti aptiekose.
F. AD. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th St., Brooklyn, N.Y.

Klausit
JONAS LUKAS
Lietuvis Generalis
Selesmanas No. 5.

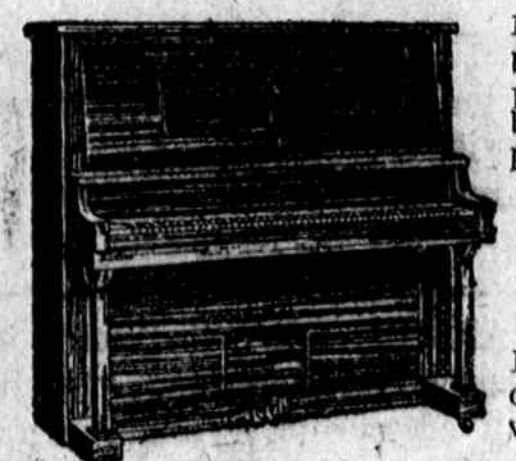
COME OUT OF THE BEATEN PATH

Namai --- ir Muzika!

Labai ankstybi atsiminimai namų pasilekia iš vaikystės dienų visą gy-
venimą. Duokite savo vaikams pilną progą muzikoje — ir jums pa-
tiems klausytis naujaisiais dainų ir populiarių klišiškų kompozicijų.

Tik \$10 i Mėnesi

Turėsite puikų Middleton & Sons grojiklį
pianą savo namuose

Dežimčiai metų garantuotas. Puikūs
mahogany užbaigimo keisai, vėliausiai
pataisyta grojimo akcija, tikro vario
basinės strunos. Darbas ir materijolas
pilnai garantuotas.

\$385

DYKAI Mahogany benėjus, vėlour už-
dangalas ir 20 su žodžiais roliu. Leng-
vais išmokėjimais. Nėra palukų.
L. Klein, trečias augštas

ELEKTRA

Šviesa ir pajėga suvedame į senus ir naujus namus, taipgi dir-
tuves. Cash arba ant išmokėjimo.
Pirmutinė Lietuvių Elektros Korporacija Amerikoje
THE BRIDGEPORT ELECTRIC CO., Inc.
A. BARTKUS, Pres.
1619 W. 47th St., Tel. Boulevard 7101, 1922. Chicago.

Rusiškos ir Turkiškos Vanos

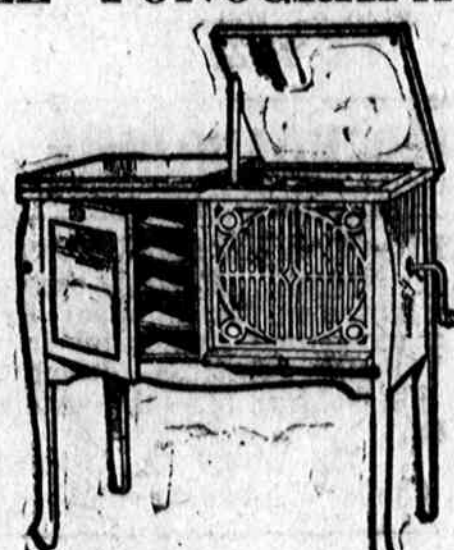
12th STREET
Tel. Kedzie 8902

3514-16 Roosevelt Rd.
Arti St. Louis Ave.
CHICAGO, ILL.

Dvigubos L. Klein stam-
pos keiverge. Pilna kny-
gutė verta \$3.00 už pirk-
nius už \$2.50 pinigais.

PERKINS CONSO- LE FONOGRAFAI

Lengvais išmo-
kėjimais

Tie puikūs mahogany užbaigi-
mo console fonografai, puikiais
išmarginimais, ekspertų užbaigi-
mo, daug vietos rekordams, ni-
kelinio užbaigimo tone rankena
ir reproduktorius, garantuotas
Saal motoras, specialiai apka-
nuotas.

\$59.75

L. Klein, trečias augštas

PINIGUS LIETUVON NUSIUNČIAME

Telegramu per 2 dienas
Perlaidomis per 25 dienas.
Turime tiesioginį susisie-

Kreipkitės
kimą su Lietuvos Bankais.

Ypatingai arba raštu į
Central Manufacturing
District Bank

1112 West 35 St., Chicago.

Turtas virš \$8,000,000.00

\$! Akiniai kurie \$! pritinka \$!

Apskriti Torik Lensai

Pritaikomi prie jūsų akių, visai
užbaigti su shell frėmais. Nereikia
mokėti kitų jokių mokesčių.

PASIULYMAS GERIAUSIAS
TIK 10 DIENŲ.

Okulistas (daktaras akių specialis-
tas) prižiūrės už optiko kainą.

X-ray Diagnozės \$1

Draugiškas pasikalbėjimas ir mūsų
patarimas be mokesčio

Užgadinimas Garantuojamas
Mūsų specializacija yra gydyti
visas akių ligas ir priitaikinti aki-
nius del visokių akių kurios pada-
ro galvos skaudėjimą, juodus plau-
kiojančius taškus, galvosukį, nege-
rą matymą, vaikų kreivas akis,
skaudamas arba raudonas akis ar
antakių.

Ideami Artificialios Akis.
Atsakanti atsistatinti ir mokyto-
nursės visuomet patarnauja.

Telephone Haymarket 1626

Reynolds Optical & X-ray Laboratory

738-40 W. Madison St. N. E.
kampas Halsted St.
Room 202 ant viršaus Famous
krautuvės.

DR. J. JAKUBAUSKAS

NAPRAPATH
Pasekmingai gydaus staigias ir
chroniškas, suaugusių ir jaunų be-
valsty ir operacijas. 8538 S. Halsted
St. Val. 9 iki 12 a. m. 8:30 iki 9:30
p. m. Phone Yards 7344, 11132
Michigan Ave. Val. 2 iki 7 p. m.
Phone Pullman 5147 Roseland, Ill.
Nedėliomis 9 iki 12.

DR. M. STAPULIONIS

NAPRAPATH
Gydaus be valsty ir be operacijų.
Priėmimo valandos: Nuo 9 ryto
iki 9 val. vakaro.
4647 South Halsted Street
(kampas 47 gatvės)

Physical Culture Institute

DR. J. A. VELONIS

Osteopaths, Chiropratas,
Naturopaths
Gydaus įvairias ligas, o ypatingai
užsisėmusias, be valsty ir opera-
cijų, — naujaisiais budais.
4204 Archer Ave. Brighton Park.
Skersai Brighton teatrą ant
kampas, 2-ros lubos.

Valandos: nuo 9 iki 12 diena.
Nuo 6 iki 8 vakarais.
Nedėliomis nuo 9 iki 12.

NUPIRK

Typewriterį arba
rašomą mašinėlę
Savo artimiausiems žmo-
nėms kaip Kalėdų
Dovaną

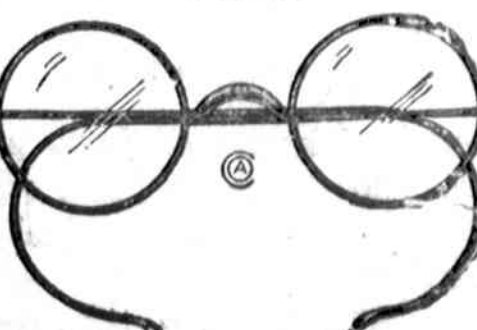

Kaina \$60

Tuom padarysi didelį smagumą
pats sau, savo giminėms ir drau-
gams su kuriais susirašinėji ir
greičiau galėsi parašyti laišką ar
kitą, negu su ranka. Geriausia,
paraškiausia ir dailiausia ma-
šinėlė su lietuviškomis rašmenimis
pasaulyje. Galima ir angliškai ra-
šyti.

Gaunamos
NAUJIENOS
1739 S. Halsted Str.,
Chicago, Ill.

Gal jums reikalingi akiniai

Jei paprasto laikraščio negalite
skaityti su viena akia kuomet lai-
kote 12 colių atstu nuo akių.
Jei skaitant ištudo, kad raidės su-
sileja i daiktą, arba rodosi dvi-
gubos.

Jei nuolatinis skaitymas knygu ir
laip arti prie akių darbas paga-
mina galvos skaudėjimą.
Jei saulės šviesa ištudo per daug
stipri, gamina mirgėjimą žiūrė-
mo, akary bėgimą ir galvos skau-
dėjimą.

Jei jūsų blakstienai nuolat yra pa-
raudonavę ir akis raudonos.
Jei nors mažiausias bijojimas didė-
nės šviesos pagamina mirkė-
jimą.

JOHN J. SMETANA

AKINIŲ SPECIALISTAS
1801 So. Ashland Ave.
kampas 18 gatvės

Ant trečio augšto virš Platto ap-
diekos, kambariai 14, 15, 16 ir 17.
Valandos nuo 9 ryto iki 9 vakaro.

KOJŲ TROBELIAI!

Kaip reumatizmas, odos ligos, už-
degimas, ulcerai, įaugę pirštų nagai,
sutinusios kojos, skaudami keliai ir
nariai, paplokščios kojos, ir t.t. Taip-
gi kornai, būniamai ir callausai.
Kodėl jums kentėti? nuo tų nesma-
gumų kurie padaro skaudėjimą ir ne-
malonumą kuomet —

Aš Išgydau

Vėliausiu ir moksliniu metodu visai
be skausmo. Aš pagelbėjau daugu-
mui. Kodėl ne jums? Jei jūs buvo-
te visur ir nieks nepagelbėjo, tai atei-
kite ir pasimatykite su kojų specia-
listu

Dr. Wm. Gribow

17 N. State St., Room 1714.
Phone Dearborn 4514.
Valandos nuo 9 iki 5. Vakaraus:
2058 N. Division St. Valandos nuo 6
iki 9. Nedėliomis ir šventėmis nuo 9
iki 1. Phone Brunswick 5991.
Egzaminavimas Dykai.

Del
niežiančių de-
gančių kojų?
MENTHOLATUM
Greitai praša-
lina ir at-
šviežina

Jau išėjo iš spaudos populerus
mokslo žurnalas

KULTURA

No. 1 turinys:

1. Redakcijos žodis.
2. Prof. V. Čepinskis. Mok-
slas.
3. J. Elisonas. Regeneracijos
reikšmės gyvulių gyven-
ime.
4. Končius. Pažinkime savo
kraštą.
5. V. Tarasenska. Alk'akme-
nys Trakų apskrity.
6. Z. Kuzmickis. Vestuvių
drama.
7. Jaunas pilietis. Demokra-
tija ir kooperacija.
8. Vl. Putvinskis. Bangos.
9. Vaidžantas. Dirbkime.
10. Pajėgos ratas.
11. Vabzdžiai — ligų platin-
tojai.
12. Iš "Kultūros" b-vės dar-
bu.
13. ir t. t.

Kultūros kaina metams 12
litų, ½ m. 6 l., atskiras nume-
ris 3 litai. Norintiem prenu-
merata bus imama uždėtu mo-
kesčiu. Visų suinteresuotųjų
prašome paskubėti atsilepti
ir užsisakyti, kad laiku žur-
nalą gautumet. Kas nori N. 1
pamatyti atsiųskit laišku paš-
to ženklų už 3 litus — išsių-
sime.

"KULTUROS" B-Vė,
Šiauliai, Dvaro g., 24,
Lithuania.

Lietuvių Rateliuose.

(Tąsą nuo 5-to pusl.)

rytos, ir nieks negali joms primesti, kad parduvinėjama jose degtinė, tečiaus girtų įvales. Net ir jaunų vyrų matyt taip prisigėrusių, kad vos tik paeina. Vieną žmogų kaip tik išgelbėjo dėdė nuo gatvekario, ant Halsted ir 33 gatvės. Įstatė jį į 33 gatvę ir paleido skerečioti, lydinč vaikus. Jie sako gauna kiek tik jų dušiai reikia.

Pasklido kalbos, kad mirė daugeliui čekigiečių žinomas J. Stonis. Jis gyveno per visą laiką North side. Turėjo stiprų baso balsą, nors buvo nelabai, bet gana gražus. Per ilgus metus dainavo socialistų chore ir Chicago's Lietuvių Kvartete. Vėliaus pateko po bolševikų globa, draugavo su jais ir pas juos darbovo.

Nelabai seniai buvo kalbos, buk jis gyvendamas pas savo draugus paluosavo juos nuo kapitalizmo... Paskui jie kažin kur dingo ir galop atsidūręs ant farmų; ten, sako, ir miręs.

Komunistai nudžiugo, kad jiems pasisekė susekt SLA. 36 kp. "kokusą". Anot jų, ten dalyvavo visokio plauko žmonės, išskyrus komunistus. Bet jų, "golova ne kolyšek, ne šapka na nejo viešat". Jie partraukė iš — su didele uosle komunistų, kuris suodė ir pats su pagalba vieno "piliečio" įsigavo ir dalyvavo pasitarime. Jam

A + A
IPOLIS SIMKUS

Persikėvė su šiuo pasau liu lapkričio 5, 1923, 8-tą valandą vakare, 57 metų. Vėliaus paliko seną motinėlę Lietuvoj ir tris seseris Agotą, Elzbieta ir Aleksandra ir vieną Amerikoje, Mortą ir du brolius — Dominiką ir Kazimierą. Patėjo iš Lietuvos kaimo Degučiu, Kelmės parapijos. Prašome giminių ir pažįstamų dalyvauti laidojime pėtyčioje, lapkričio 9 d., 9 val. ryto, iš namų 2355 W. 20th St., į Aušros Vartų Bažnyčią, iš ten į švento Kazimiero kapines.

Pasilieka nuliudime
Broliai.

Physical Therapy Institute
DR. ANEKE KAUSHILLAS
Chiropractor, Naturopathes, Electro-Therapy

Gydau be vaistų ir be operacijų, visokias staigas ir kroniškas ligas: Nervų, Vidurių, Paralyžių, Reumatizmą ir kitokias ligas vyrų, moterų ir vaikų.

3250 So. Halsted St.
Ant viršaus Universal State Bank Valandos: 9 iki 8 vakare.
Nedėliom 9-12 ryto.
Phone Yards 4951

Pinigai Išmokėti Lietuvoje

Naujienu Pinigų Siuntimo Skyrus gavo pranešimą iš Lietuvos Prekybos ir Pramonės Banko, kad siųstieji iš Amerikos pinigai tapo pilnai išmokėti sekantiems asmenims, ir prisiuntė kvitus su paėmėjų parašais.

Pinigus gavo:

Tel. 12. 9. — R. Gosui	19065 — A. Baublienei
Tel. 22. 9. — A. Maigienai	51926 — A. Skupaitei
Tel. 2. X. — Mažinaičiui	51937 — M. Bepirštienai
Doleriai:	51950 — Z. Pauliukaitei
445 — J. Leinartui	51951 — A. Andriūšaičiui
488 — A. Voveriui	51966 — J. Saltoniui
Litai:	51972 — O. Paskočemus
18865 — V. Jonken	51976 — J. Sagatui
18908 — A. Atkočaitiui	51979 — O. Nakčiūnytei
18914 — B. Portnoi	75308 — K. Stanikunui
18921 — J. Juškievič	85393 — P. Raukaitei
18926 — J. Tirilis	85396 — A. Valukui
19012 — J. Stapolioniui	90149 — A. Auškalniui
19036 — Z. Bendzaitė	95388 — M. Urbonienė
19051 — U. Peveikienei	95417 — P. Kristopaitis
19060 — A. Baltakiui	

Kviti su paėmėjų parašais randasi "Naujienu" ofise.

pasidarė labai karšta, ir kad ne išsklūt "re-vo-lucija", jis spruko pro duris. Dabar yra daroma "manevrai", kad prisirengti atsakanciai ir trečiadienį, lapkričio 7 d., Raymond chapel, visus: socialistus, tautininkus ir kitus suvaryti ožio ragan. Revoliucija neišvengiama.

— Bubnis.

Gimimai:

Sveikatos Departamente įregistruota gimė:
Valerija Čepulė — 5019 Cullon, Spalio 1 d.
Marion Gudenas, 3722 N. Paulina, spalio 19 d.
Katrina Vačys, 224-25 Pl., spalio 4 d.
Leonor Travis, 5466 Kenwood Ave., spalio 30 d.
John Tremasčius, 1452 W. 69 St., spalio 22 d.
Jos. Misevich, 3527 So. Union Ave., spalio 25 d.

Pranešimai

Kas, ką, kur, kaip ir kada rengia, veikia ar kviečia.

KASDIEN tamsta gali prisirašyti prie Naujienu Spulks, ir prisirašyk tuojau, jei dar nesi prisirašęs. Dėdmas kas savaitę po dolerį-kita, ne nepatėmsi kaip susidėsi užtektinai pinigų, kad nusipirktum sau namelį.

Naujienu Spulka
1739 S. Halsted St.
Aušros Jubiliejus 40 metų, rengia Chicago's Lietuvių Taryba, šeštadienį lapkričio-Nov. 17 d., 1923, Mildos svet., 3144 S. Halsted St., Chicago, Ill. Pradžią 7 val. vak. Visas uždarbis skiriamas Lietuvos universiteto reikalams.

Jaunosios Birutės pamokos muzikos ir dainų įvyks trečiadienį lapkričio 7 d., Mark White Square didžiulėje svetainėje prie So. Halsted ir 29 gatvių, lygiai kaip 7 val. vakare. Būkite visi laiku. — Valdyba.

SLA. 36 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks trečiadienį, lapkričio 7 d., 7 val. vak., Raymond Chapel (816 W. 31 st.) — Valdyba.

Susivienijimas Lietuvių Namu Savininkų mėnesinis susirinkimas įvyks trečiadienį, lapkričio 7 d., 7:30 val. vak., Mildos svet., 3142 So. Halsted St.

Visi nariai malonėkite laiku susirinkti nes randasi daug svarbių dalykų aptarti. Norintieji įstoti kviečiami atsilankyti. Nariais priimami visi namų savininkai Chicago.

Nut. Rašt. A. Bugailiškis.

Lietuvių Moterų Pašelpininkų Klubas rengia gražų kostiumų balių Subatoj, lapkričio 10 d., Mildos svetainėje, 3142 So. Halsted St. Apisirengusę kostumais gaus dovanas. — Komitetas.

L. S. S. VIII Rajono Pramogų Rengimo Komiteto susirinkimas įvyks ketvirtą, lapkričio 8 d., "Naujienu" name, lygiai 8 val. vakare. Todel visi šios komisijos nariai susirinkite nusikurti laiku. — Pirmininkas.

Lietuvių Krautių Savitarpininkų Pašelpininkų klubas susirinkimas įvyks šiandien, lapkričio 7 d., 7:30 val. vak., Liuosybės svetainėje (1822 Wabansia Ave. — Valdyba.

PRANEŠIMAI

Požėlos - Bancevičiaus riestynėms bilietai galima gauti šiose vietose:
"Naujienuose", 1739 So. Halsted Street.
"Naujienu" skyrius — 3210 So. Halsted St.
J. Kulio aptiekoje — 3259 So. Halsted St.
Universal State Bank — 814 W. 33rd St.
G. Benošiaus aptiekoje — 1616 W. 47th St.
Dalens aptiekoje — 4193 Archer Avenue.
J. Urmano aptiekoje — 2300 So. Leavitt St.
K. Montvidio aptiekoje — 1824 Wabansia Avenue.
Pirkite bilietus iškalno, kad nepritrūktų. Pamatykite, kad atsitiktis tarpe K. Požėlos — "grinoriaus" ir J. Bancevičiaus (Drapežno duko).

Brighton Park. — Amerikos Lietuvių Piliečių Klubas susirinkimas įvyks ketvirtadienį, lapkr. 8, 8 val. vak., Brolių Mažienų svet., kampas 39th ir Kedzie Ave. Atėkite visi nariai, nes yra svarbių reikalų svarstymui. — Komitetas.

ASMENU JIESKOJIMAI

JIESKAU Onos Paulaitės po vyrų Grabauskienę. Paeina iš Skaudvilės valsčiaus, Vitogalos kaimo, Tauragės apskr. Turiu labai svarbų reikalą. Meldžiu atsiimti pačios arba kas žinoje praneškite.

F. PETRIKAS, 951 W. 34th Pl., Chicago, Ill.

PAJIESKAU giminių Stanevičių, Kazimiero, Juozapo, Adolfo ir jų seserų Jurasės, Aleksandros, Kuri išėjus už vyro Jankausko ir jų tėtį. Prašau rašyti šiuo antrašu: Lietuva, Kupiškio pašt., miest. Salamestis, Aleksandra Marcinkevičienė.

PAJIESKAU brolių Vinco Javaračo (Geverakos), (patėvio) Jono Javaračo, pusbrolių Juozo, Jono ir Vinco Butkiuko ir Antaninos Valaičiūtės. Paeina iš širvūdų kaimo, Zemosios Panemunės parapijos. Girdėjau, kad A. Valaičiūtė gyvena Chicagoje. Meldžiu atsiimti, ar kas žinoje pranešti. ANTANAS KARALIUS, 3534 Parnell Ave., Chicago, Ill.

APSIVEDIMAI.

PAJIESKAU apsigėdinti merginoms ar našlės nuo 39 metų lig 45 metų, be skirtumo tikėjimo ir be vaiku, o kad ir su vienu vaiku, bile moteris mylėtų gražiai gyventi ir pridabot mano 3 vaikus. Aš esu 40 metų, turiu savo gražią namą ir gerą darbą. Meldžiame atsakymo ir pakeiklo, o aš greit duosiu žinoti ir pakeiklą gražinui. A. J. ARMALAVICIA, 10257 Goodwin Ave., Detroit, Michigan.

PAJIESKAU draugės del apsigėdimo, be skirtumo tautos ir tikybos, turi būti nesenesnė 28 metų ir gražios išveidos ir mylėti dailių ir ramų šeimyninį gyvenimą. Gali atsiimti ir iš Lietuvos, aš atsiimsiu arba pats nuvažiuosiu. Bet su pirmu laišku prisiųskite savo pakeiklą. Aš esu 34 metų senumo.

D. R. G. Box 16
Naujienu Skyrus
3210 So. Halsted St., Chicago, Ill.

IVAIRŲ SKELBIMAI

STOGDENGTYSTĖ
Trijų stogų prakiurimas užtaisomas ir garantuojamas už \$4. Automobilų trokų patarnavimas Chicagoje ir apilinkė. Įstaiga 34 metų senumo. Didžiausia ir geriausia stogų dengimo įstaiga Chicagoje. Tik patyrę mijos darbininkai samdomi. J. J. Dunne Roofing Co., 3411-13 Ogden Ave., Phone Lawndale 0114.

PAGRAZINAM NAMUS.
Ar Tamstai yra reikalsas savo namą — maliovioti, dekoruoti, kalsimui, popieruoti arba į naujus namus sudėti stiklus? Jei taip tai mes tą visą Tamstos darbą galime atlikti už gana prieinamą kainą — pirmą negu duosite kitam virš pažymėtą darbą, atsiimkite kainos pas mus.

Kreipkitės:
BRIDGEPORT PAINTING HARDWARE CO., 3149 So. Halsted St., Tel. Yards 7282.

ISRENDAVOJIMUI

SURFACE LINE KRAUTUVE 25x60. Nauja. Puikioje vietoje, vienoje geriausių biizno bloku South Side, 4 gyvenimui kambariai ir vona. Vėliaus elektros įrengimai. Tinka bile kokiam biizniui. Atėkite pažiūrėti.

715 W. 47 St.
Phone Wentworth 4325

OFISAS DAKTARUI. — Senai kito daktaro išdirbtą praktiko ofisą daktarui lietuvių ir lenkų apgyventojų vietoj virš aptiekos. Kreipkitės: 3337 S. Morgan St., Tel. Boulevard 2418.

4245 So. Kedzie Ave. Rendon krautuvė, geroje vietoje, bile kokiam biizniui. Namas parduvimui, išmokejimai, lotas, lotas 54x125, 3 krautuvės 17x50. Klauskite savininko, C. H. Young, 70 E. 49 St.

ISRENDAVOJIMUI

RENDAI 5 kamb. flatas ir guest hall (South Side) su visais moderniais įtaisymais; labai gražioje, ramioje ir švarioje žmonėmis apgyventoje vietoje; kur yra geriausia transportacija Chicagoje: vienas blokas nuo R. I. traukinio stoties ir vienas blokas nuo karų linijos. Traukiniai eina kas 5 minutes, ir į miestą nuvažiuoti ima tik 20 minučių. Lietuvali norinti turėti patogią ir gražią vietą gyvenimui. Kreipkitės: 903 W. 86 Pl. Phone Vincennes 8062.

ISRENDAVOJIMUI 6 kambarių flatas, maudynės, elektrai ir kiti patogumai. Kreipkitės pas savininką.
K. Larkošius, 5317 So. Carpenter St.

SULYMAI KAMBARIŲ

RENDAI 2 ruiamai ženotai porai, merginoms, vyrams, ruiamai gerai užlaikomi ir patogiai vieta gyventi. Kreipkitės
S. BALNTONIS, 5612 Prairie Ave., Tel. Englewood 0867 3 lubos.

KAMBARYS rendai vienam ar dviem vaikams, ruiamas naujai įrengtas, garu šildomas, prie mažos šeimynos be valgio. Vyrui turi būti blaivus ir švariai užsilaikyti. Kreipkitės, 2 lubos
5616 So. Troy Ave.

ISRENDAVOJIMUI kambariai del dviejų šeimynų 6 ir 3. Pigi renda.

Atsiimkite
4015 So. Artesian Ave.

PARENDAVOJU kambari del dviejų arba del vieno vaikinų su valgiu ar be valgio. Kreipkitės 1 lubos iš priekio.
5802 So. La Salle St.

KAMBARIS rendai del dviejų vyrų arba del vienam arba merginai, garu apšildomas, su valgiu ar be valgio.

3001 W. 39th Pl.

Antros lubos, frontas.

KAMBARIS ant rendos del vieno ar dviejų vaikinų, didelės kambaris, elektrai ir maudynės. Atsiimkite 3 aukštą.
2931 Emerald Ave.
Tel. Victory 0854

JIESKO DARBO

KAM reikalinga darbininkė moteriškė vakarais, prie bile kokio darbo stubo ar valgiukloj.

Kreipkitės:

3210 So. Halsted St., No. 48.

REIKIA DARBININKŲ

MOTERŲ

REIKIA —
Moterų lengvam dirbtvės darbai, \$15 pradžia.

Atsiimkite:
1856 W. 21 Str.

REIKIA DARBININKŲ

VYRU

REIKALINGAS watchmeke-ris, mokestis nuo \$40 iki \$60 į savaitę. Nuolat darbas. Atsiimkite greitai.

814 S. 5 Ave. Maywood, Ill.

REIKIA porterio į lunch room.

Atsiimkite

W. DAUGELLO

5240 So. Halsted St.

AUTOMOBILIŲ SELESMAVO Kalbančio Svetimas Kalbas

Mes turime vietą del lietuvių ar lenko selesmano, parduvinėjimui Ford automobilij. Galima uždirbti didelius pinigus.

EVANS SCHUSTER CO. 3704 So. Western Ave.

REIKALINGAS bučeris mo-kantis savo darbą.

Atsiimkite

10758 Indiana Ave.

Roselande

REIKIA 2 Real Estate salesmanų, su karais, turi kalbėti lietuviškai arba lenkiškai. Mes turime gerą barjeru publikos pasiulymui. Mes suteikiame daug apskelbimų ir kooperacijos.
J. N. ZEWERT and CO., 4377 Archer Ave.

REIKIA DARBININKŲ

VYRU

REIKIA —
SHEARMENŲ į geležies at-karpių jarda. Vien tik paty-rusių. ARGO IRON and ME-TAL COMPANY.
1662 Elston Ave.

REIKALINGAS barbery ant visados. Tikrai turi but pa-tyręs.

Atsiimkite:
BRIGHTON PARK BARBER SHOP, 4222½ Archer Ave.

RAKANDAI

GERIAUSIA PROGA JAUNAI PORAI.
Turiu parduoti tuojau savo vėliausio stiliaus Velour Parloro setą, vel-vet karpetą, pastatomą liampą, val-gomo kambario setą ir 3 miegamo kambario setus. Taipgi gražų dvi-gubų springų fonografą, rekordus ir deimantinę adatą. Viskas kaip nauja. Parduosiu sykiu ar dalimis už trečdali.

1922 So. Kedzie Ave., 1 lubos.

PARDAVIMUI parlor setas už prieinamą kainą. Setas be-veik naujas. Atsiimkite

1300 So. 49th Ct., Cicero, Ill.

PARDAVIMUI pigiai setas rakandų, susideda iš 3 smotų. Priežastis parduomo išvažiuo-jam į kitą miestą. 4431 South Marshfield Ave. Atsiimkite ant antrų lubų.

JUOZAPAS GOGELIS.

PARDAVIMUI 4 kambarių rakandai, visi kartu arba at-skirai. Rakandai visai nauji. Parduosiu pigiai. Taipgi gali rendavoti ir kambarius. Atsi-saukite: 2434 W. 69th St.

AUTOMOBILIAI

FORD IR LINCOLN VARTOTO-jams. Malonėkite atlinkyti musų naują parodos kambarį ir priėmimo departamentą. Vartoti karai imami mainais. Prienamos sąlygos. T. G. Arnold & Company, 3725-29 Ogden Ave. Phone Crawford 1620, F. G. Young, lietuvis parduvejas.

EXTRA BARGENAS.
Mainysiu ant loto ar namo, Du-rant 5 sėd. 1923 m. automobilij gerame stovy, yra 6 plieno ratai, arba parduosiu. Priežastis patirsit ant vietos. Atsiimkite:
10413 So. Michigan Ave.
Roseland, Ill.

AUTOMOBILUS 5 pasaže-rių uždarytas Overland, labai mažai vartotas. Parduosiu pi-giai. Atsiimkite:
3159 So. Halsted St.
3-čios lubos iš fronto.

PARDAVIMUI

PARSIDUODA bučernė ir grosernė ar mainysiu namą. Biznis senai išdirbtas. Priežas-tis parduomo patirsite ant vie-tos.. 2843 W. 38 St.

PARDAVIMUI grosernė ir sal-dainių krautuvė, galėsi pasirinkti iš dviejų viena. Taipgi automobi-lių 7 sėdynių, National. Gerame stovyje. Parduosiu pigiai iš prie-žasties liga. Atsiimkite: A. ZA-KAITIS, 549 Liberty St., arba 621 West 16th Street.

PARDAVIMUI bučernė ir grosernė Biznis geroj vietoj. Viena bučernė ant vieno bloko. Priežastis parduomo partnerių nesutikimas. Kreipkitės.
3210 So. Wallace St.
Tel. Yards 8689

PARDAVIMUI barber shop pictures, visi geram padėjime greitai ir pigiai. Taipgi parduo-siu 4 pool tableus. Priežastis parduomo — apleidžiame mie-stą. 3714 So. Wood Str.

PARDAVIMUI pirmos kle-sos bučernė rakandai, gerame stovyje.

Atsiimkite

960 W. 20th St.

PARSIDUODA bučernė ir grosernė geras biiznis, visokių tautų apgyventa. Biznis cash. Parsiduoda iš priežasties ne-sveikatos. 2057 W. 22nd Pl.

PARDAVIMUI

PARDAVIMUI TEATRAS KRUTAMŲ PAVEIKSLŲ

700 sėdynių 1 pianas ir 1 var-gonai "Orchestra", — 2 Power Moving-Pietures mašinų—pil-nas įtaisymas, pigus ir ilgas kontraktas rendavimo. Biznis senas ir gerai išdirbtas. Turi but parduotas greitai. Saukite:

M. J. KIRAS

3335 So. Halsted Str.,
Tel. Yards 6894

PARDUODU Kostantinką 102 raktų Dubolt, galite maty-ti nuo 6 val. iki 9 vakare.
3327 So. Union Avenue
1-st Flat.

PARDAVIMUI bučernė ir grosernė pusė arba visa už ma-žą kainą. Biznis gerai išdirbtas, priežastis parduomo patirsite ant vietos.

3656 So. Union Avenue

LABAI GERA PROGA SAUCIUI

PARDAVIMUI gerai apsimokan-tis čeverykų storas ir čeverykų taisymo šapa su visom reikalin-gom mašinom; taipgi ir namas sykiu parsiduoda; namas yra što-ras su 5 kambariais ir dar namu-kas 4 kambarių yra užpakalyje su elektros šviesa; viskas parsidu-os namas ir biiznis už \$6,000; tas yra tikras bargenas ir yra vertas greito pamatymo; randasi Brighton Parke ant biizniavos gat-vės tarpe lietuvių. Atsiimkite greitai diena ar vakarais pas: BRIGHTON REALTY COMPANY, Klauskite J. Yushkewitz, 4034 Archer Ave., prie California Ave.

PARDAVIMUI cigarų, cigarėtu ir kėndžių storas, prie pat dirbtvės. Biznis garantuojamas pa-darymo gero biiznio. Priežastis parduomo patirsite ant vietos. Parduosiu ir automobilij už pusę kainos; vartotas tik du mėnesiu.
3623 So. Halsted St.
Phone Boulevard 6658

DIDELIS BARGENAS ANT GY-VULIU. Turiu parduoti daug kiauilių, 20 didelių ir 60 mažų. Bus parduota pigiai, taip, kad re-tai kur toks bargenas pasitaiko. Atsiimkite: STELLA MALINAUSKIENE, Leafy Grove, Chicago Lawn. Arti Tautišku Kapinių.

PARDAVIMUI kėndžių, ci-garų ir šiaip visokių smulk-menų krautuvė. Atsiimkite:
8104 So. Vincennes Ave.
Chicago, Ill.

PARDAVIMUI saldinių ir smulkmenų krautuvė, rašy-mui įrengimai, vaikų zabovos, namų smulkmenos, dovanų ša-pa ir t. t. Labai gyvame biiz-nio bloke, North West Sidė-jė. Geras stakas, biiznis gerai apsimoka, labai lengva biizni vesti. Pigi renda su gyvenimui kambariais. Už \$1,500 nupir-kite viską, jei reikia išmokejimai. Vertas daug daugiau.
3518 Montrose Ave.

NAMAI-ZEME

KAM KO REIKIA
Pirkti, parduoti, manyti: namus, lotus, farmas ir visokios rūšies biiz-nius. Mes parduodam ir mainom. Su reikalu kreipkitės pas
A. GRIGAS,
3114 So. Halsted St.

GERBIAMAS DARBININKE
Statyk namą kaip patinka
¼ akro taip pigiai kaip \$179
½ akro taip pigiai kaip \$395
35 minutes iš vidurmiesto ant
C. B. & Q.

Tikietas mažiau negu 10c., 60 trauki-nių kasdien netoli krautuvės, moky-klos ir bažnyčios.

\$50 pinigais kitus po \$5 į mėnesį. Del informacijų atsiųskite kuponą.

OLIVER SALINGER & CO., 629 First National Bldg., Chicago, Ill.

Malonėkite prisiusiti man pilnas informacijas kas link jusų ¼ ir ½ akro lotų.

Vardas
Adresas

NAMAI-ZEME

NEGIRDĖTAS BARGENAS
Parsiduoda biizniavos namas, što-ras ir prie